

Ustanovitelj: obč. konferenca SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka
in Trzin. — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar
— Odgovorni urednik Albin Učakar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik
Od 1. januarja 1958 kot poltednik
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko
Od 1. januarja 1964 kot poltednik
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Minuli petek, 12. junija, so se v vrtni lopi škofjeloške gostilne Plevna sestali še živeči člani skupine nekdanjih delavcev tovarne klubukov Sešir, ki je 8. junija 1933 ustanovila prvo delavsko sindikalno podružnico v loški občini. Srečanja se je udeležil tudi predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije Tone Kropušek. Na sliki ga vidimo skupaj s Srečkom Žumrom, enim od organizatorjev sindikalnega gibanja v Seširju, ki te dni praznuje 75-letnico rojstva. — Foto: F. Perdan

Poštarsko slavlje v Vratih

Vrata pod Triglavom so v nedeljo sprejela skoraj 700 poštarjev-planincev, ki so se v slikoviti alpski dolini zbrali na svojem tretjem zaporednem zboru. Prvi je bil 1968. leta na Vršču, drugi pa naslednje leto na Plešivcu. V Vratih so se poštarji-planinci tudi dogovorili, da bo njihov naslednji — četrti zbor — prihodnje leto v Logarski dolini.

Letošnji zbor je organiziralo PD PTT Ljubljana, pokroviteljstvo nad njim pa je prevzelo podjetje za PTT promet iz Kranja. Povedati moramo, kako veliko je zanimanje poštnih delavcev za planinstvo. V Sloveniji imamo danes 4600 PTT delavcev, od teh jih je prek 2000 včlanjenih v poš-

na planinska društva v Ljubljani, Mariboru in Celju, mnogi pa v PD po terenu. Ne pretiravimo, če zapišemo, da je skoraj polovica slovenskih poštarjev članov planinske organizacije. Po drugi

strani tudi sama poštna podjetja želijo, da je čim več njihovih delavcev ljubiteljev gora, zato planinska društva moralno in materialno podpirajo.

Nedeljskega zbora poštarjev planincev v Vratih pod Triglavom se je udeležilo skoraj 700 planincev, med njimi nekateri direktorji PTT podjetij, predsedniki upravnih

(Nadalj. na 16. str.)

NAGRADA JUGOSLAVIJE

mednarodne cestno hitrostne dirke
ŠKOFJA LOKA, 21. VI. 1970

Se tri dni nas loči od dirke za nagrado Jugoslavije — Loka 70. Oceniti velikost in pomen te športne prireditve je težko, brez dvoma pa lahko rečemo, da jo na Gorenjskem prekaša edinele planiški spektakl.

Kot smo zvedeli, gredo priprave h koncu. Vodi jih 30-članski organizacijski komitee na čelu s častnima predsednikoma Alojzjem Zokljem in Zdravkom Krvino. Ta skupina dela že od novega leta dalje. Vodje upajo, da bo v soboto in nedeljo vse nared. K sodelovanju so pritegnili še 12-člansko časomerilsko ekipo firme RECORD TIME OMEGA, 41 športnih funkcionarjev, večinoma iz domačega AMD, 120 raznih drugih sodelavcev, 120 miličnikov ter okrog 400 pripadnikov JLA. Celoten aparat torej šteje približno 750 ljudi — seveda če ne upoštevamo posameznikov, ki imajo na skrbi potrežbo gledalcev in ki jih je kakih 100.

Občinska organizacija Rdečega križa v Kranju se pridružuje pozivu zveznega in republiškega odbora RK in takoj organizira akcijo zbiranja finančnih prispevkov za ponesrečene v katastrofalnem potresu v Peruju.

Potres v Peruju je zahteval nad 50.000 človeških življenj, več kot 500.000 ljudi je ostalo brez strehe, nad 100.000 otrok brez staršev. V zvezi s tem občinska organizacija RK v Kranju

poziva

vse osnovne organizacije RK, KO SZDL, krajevne skupnosti in ostale družbenopolitične organizacije in društva na območju krajevne skupnosti ter občane, dalje vse delovne organizacije, zavode in ustanove, da organizirano in solidarno podprejo to akcijo zbiranja finančne pomoči za prizadete prebivalce Peruja. V občini Kranj bomo zbirali le denar, čeprav vemo da prebivalci Peruja potrebujejo obleko, hrano, odeje in druge potrebščine. Denarne prispevke, ki jih boste v ta namen odobrili, nakazujte na žiro račun občinskega odbora RK Kranj št.: 515-8-18 »Za Peru«.

Občinski odbor RK Kranj pričakuje, da bodo to akcijo podprli vsi prebivalci in vse družbenopolitične ter delovne organizacije občine in da se bosta tudi tokrat izkazali solidarnost in humanost prizadetim prebivalstvom za ublažitev njihove velike tragedije.

Občinski odbor RK
K R A N J

Mladinska brigada za Banjaluko

Danes popoldne bo v avli skupščine v Kranju zbor gorenjske mladinske delovne brigade, ki bo v četrtek, 18. junija, odpotovala na akcijo

v Banjaluko. Na zboru bodo določili brigadi ime in izvolili njeno vodstvo. Sestavljajo jo brigadirji iz Kranja, Škofje Loke, Lesc in Jesenic. L. B.

Vozniki, pazite na otroke v prometu!

Danes dopoldne ob 9. uri bodo po vsej Jugoslaviji na večjih križiščih cest miličniki pionirji prometniki ustavili ves promet za nekaj trenutkov. Pionirji bodo miličnikom in voznikom motornih vozil ponudili šopke in jih s tem opozorili na dan varnosti otroka v prometu.

S hitrim razvojem avtomobilizma pri nas so sicer različne organizacije skupaj s šolami že veliko napravile za prometno vzgojo šolskih in predšolskih otrok. Da otroci res nekaj znajo, ne potrjujejo samo ocene pri pouku prometne vzgoje, pač pa navsezadnje tudi uspehi najmlajših na raznih prireditvah in tekmovanjih, na katerih se lahko izkažejo z znanjem o prometnih predpisih.

Lahko rečemo, da je velika večina naših otrok prometno vzgojena. Ven-

dar pa bi težko določali stopnjo krivde za prometne nesreče, ki se še vedno dogajajo vsak dan in vsako uro, in v katerih umro ali se ponesrečijo otroci. Lani je v Sloveniji umrlo v prometnih nesrečah 32 otrok do 14 leta starosti, ranjenih pa je bilo 495. Težko bi našli vse dejavnike, ki botrujejo takim nesrečam: od odgovornosti staršev, ki puščajo otroke brez nadzorstva na cesti, do podjetij, ki skrbijo za opremljanje prometnih površin z ustreznimi znaki in označbami, do nepazljivosti otrok samega in ne nazadnje do voznika, ki ne odmakne noge s plina, kadar ob cesti opazi otroke. Morda bi bilo manj nesreč, če bi se vsi vozniki zavedali, da so otroci kljub prometni vzgoji vendarle še nesposobni za vključevanje v tako prometno življenje, kot je sedaj pri nas.

mešanica kav
EKSTRA

KLANJ

Na 15. skupno sejo se bosta jutri (četrtak) popoldne sestala oba zbora kranjske občinske skupščine. Razpravljala bosta o izvedbi referenduma za gradnjo šol in vrtcev in v skladu s tem sklepala o predlogu odloka o uvedbi krajevnega samoprispevka za izgradnjo objektov in o predlogu odloka o ustanovitvi sklada za financiranje izgradnje objektov, ki so v programu. Razen tega so na dnevnem redu odgovori na zbere volivcev, sklepanje o odloku o premiji za kravje mleko, poročilo o delu komisije za vloge in pritožbe in prehod Gimnazije v Kranju na 5-dnevni delovni teden. **A. Z.**

Na predlog koordinacijskega odbora za pripravo in izvedbo programa za gradnjo šol in vzgojno-varstvenih ustanov se je občinska konferenca SZDL v Kranju že odločila, da bo izdelala analizo celotne akcije v zvezi z referendumom. Poseben vprašalnik so te dni poslali vsem krajevnim organizacijam socialistične zveze v občini, v katerih bodo do 20. junija odgovorili na zastavljena vprašanja. Analiza bo rabila za nadaljnje delo organizacije socialistične zveze v občini. Koordinacijski odbor je na zadnji seji minuli četrtak popoldne predlagal oziroma sklenil, naj podobne analize naredijo tudi druge družbenopolitične organizacije v občini. **A. Z.**

RADOVLJICA

Na prvem zboru so se v soboto popoldne na Šobcu srečali gorenjski turistični delavci. Srečanja so se udeležili tudi predstavniki republiških turističnih ustanov. Izmenjali so vrsto delovnih izkušenj in se dogovorili o nadaljnjem sodelovanju. Srečanje je pripravila Gorenjska turistična zveza Kranj v sodelovanju turističnega društva Lesce. **A. Z.**

Organizacijski odbor za izvedbo drugega zbora gorenjskih aktivistov, ki bo 6. septembra letos v Bohinju, bo imel v petek redno sejo. Odbor, ki dela v okviru občinske konference SZDL Radovljica, bo obravnaval program letošnjega zbora. O pripravah na srečanje je v torek dopoldne razpravljala tudi komisija za proslavo pri občinski konferenci zveze komunistov.

V ponedeljek je politični aktiv družbenopolitičnih predstavnikov razpravjal o uresničevanju dokumenta SZDL danes in o pripravah na II. kongres samoupravljavcev.

V veliki sejni dvorani radovljiške občinske skupščine pa bo jutri (četrtak) dopoldne redna seja sveta gorenjskih občin. Svet bo obravnaval programske zasnove turizma na Gorenjskem, predlog soglasja za gradnjo hotela na Pineti v Novigradu, poročilo o mednarodnih smučarskih prireditvah na Gorenjskem in poročilo o razgovoru glede načrta razvoja cestnega omrežja in hitrih cest v Sloveniji. **A. Z.**

TRZIC

V nedeljo so gasilci iz Leš pri Trziču praznovali 70-letnico svojega delovanja. Preizkusili so novo brizgalnico, kar je spored še popestrilo. Poleg predstavnikov občine in družbenopolitičnih organizacij so se svečanosti udeležile tudi tri delegacije s Koroške, s katerimi ima gasilsko društvo vzpostavljeno prijateljsko sodelovanje. **ok**

ŠKOFJA LOKA

Danes, v sredo, 17. junija, ob 16.30 bo v prostorih komiteja ZK Škofja Loka seja občinske konference ZK. Na dnevnem redu je najprej obravnavanje podatkov, ki naj bi rabili kot izhodišče za doseg izboljšav v kmetijstvu, potem pa izoblikovanje in potrjevanje stališč o družbenoekonomskem pomenu družbenih služb v občini. Pod tretjo točko sledi potrjevanje zaključnega računa za leto 1969, medtem ko bodo nazadnje obravnavali predlog finančnega načrta za leto 1970.

Kranjski invalidi na državnem prvenstvu

V soboto in nedeljo bo v Zagrebu letošnje državno prvenstvo invalidov v atletskem mnogoboju, namiznem tenisu, kegljanju in streljanju. Ekipo Kranja bodo sestavljali: F. Furlan, J. Furlan, Jereb, Bevc, Tomc in

Prelog. Slednji brani naslov državnega prvaka v namiznem tenisu.

Upamo, da nas kranjski invalidi tudi letos ne bodo razočarali, saj so doslej vedno posegali v borbo za najboljša mesta. **-dh**

Izobraževalni program pri ZK

Idejna komisija pri občinskem komiteju Zveze komunistov Tržič je pripravila osnutek za politično in družbeno izobraževanje članov za prihodnjo sezono. Predvsem je vztrajala pri zahtevi, naj se program v celoti utrdi že pred začetkom sezone, dopolnijo naj ga pa družbenopolitične aktualnosti, ki lahko nastopijo v določenih trenutnih situacijah. Zato bo konec tega meseca sestanek predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, kadrovske-družbenih služb v večjih delovnih organizacijah in delavske univerze, da skupno planirajo potrebe tega načina izobraževanja in njegove oblike.

Komisija se je tudi odločila, da bo razstava ob 100-letnici Leninovega rojstva konec oktobra, z njo pa se

bodo združile tudi prireditve ob obletnici oktobrske revolucije. Pri tem mislimo predvsem na prikazovanje filmov o delavskem gibanju, Leninu in revoluciji, name-

njenimi predvsem mladim, in prireditve v obliki kviz oddaje. Za slednjo je že predlagana strokovna komisija, ki naj pripravi material in vprašanja. **— ok**

Odbor novega združenja

Na prvi seji odbora na novo ustanovljenega Združenja prijateljev pobratenih mest Ste-Marie-aux-Mines in Tržič so opravili najprej potrebna imenovanja. V nadaljnjem dnevnem redu je odbor razpravljal o dosedanjih uspehih in oblikah 4-letnega sodelovanja med pobratenima mestoma in sprejel kratkoročni program, dal pa tudi iniciative za prihodnjega. V letošnjem letu se bosta na lokalnih svečanostih izmenjali delegaciji obeh mest, ob občinskem prazniku bodo Tr-

žič obiskali stemariški gasilci, Tržičani pa jim bodo vrnili obisk v aprilu prihodnjega leta. Člani odbora so sprožili več pobud, ki naj bi sodelovanje med mestoma še poživile in popestrile. Gre za ustanovitev »francoskega krožka« mladih srednješolcev in študentov romanistike iz Tržiča, za podmladek Združenja, ki naj bi ga kadrovali na šolah, in za še nekatere oblike kulturnega sodelovanja med pobratenima mestoma. **— ok**

GORENJSKA KREDITNA BANKA

BLED • JESENICE • KRANJ • RADOVLJICA • ŠKOFJA LOKA • TRŽIČ

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE

Za vlagatelje, ki v času
od 1. II. 1970 do 31. VII. 1970
vložijo na hranilno knjižico ali na devizni račun

- Din 2000 - vezano nad eno leto
- Din 1000 - vezano nad dva leti
- Obnovijo v navedenem času rok vezave

Za vsak navedeni polog en žrebni listek
Za večji polog več žrebni listkov

19. 8. 1970
na
JESENICAH

Hranilne vloge
obrestujemo:

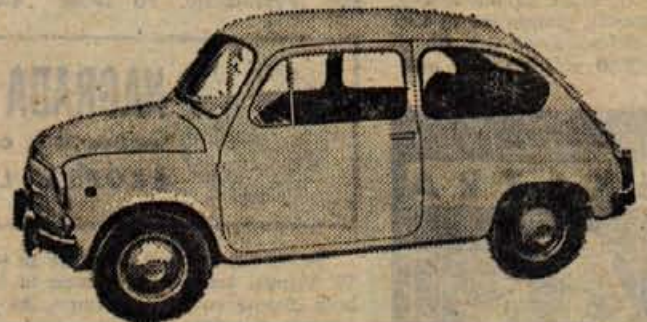
- navadne 6%
- vezane nad 1 leto 7%
- vezane nad 2 leti 7,5%

Sredstva na
deviznih računih
obrestujemo:

- navadna 5% v devizah
1% v dinarjih
- vezana nad 1 leto 7% v devizah
0,5% v dinarjih

100
NAGRAD

PRVA NAGRADA

1 osebni avto »750 Zastava«	9 brivnikov »Iskra sixtant«
5 pralnih strojev »Gorenjek«	10 garnitur »Girmi-Iskra«
5 hladilnikov 170 »Gorenjek«	10 ur - potovalnih budilk
5 koles Pony »Rog«	10 jušnih servisov
10 tranzistorjev »Bled« UKW	10 garnitur brisač
5 elektr. gramofonov »Iskra«	10 jedilnih priborov
	10 el. likalnikov »Rowenta«

Veletrgovina Živila Kranj vabi k sodelovanju

1. prodajnega referenta

(veleprodaja)

2. blagovnega knjigovodjo

(lahko začetnik)

Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru. Prijave sprejema kadrovska služba podjetja do vstetega 25. junija 1970.

SAP TURIZEM IN
LJUBLJANA GOSTINSTVO
• TITOVA 38 • ☎ 314-922, 315-342

Priporočamo prijetne počitnice v Kaštelah pri Splitu

- nizke cene in dobra domača hrana
- plaža (kopališče) tudi za najmlajše v neposredni bližini
- za počitek in sprehode številni parki in zelenje
- avtobusni izleti vsak dan po dostopnih cenah
- prevoz iz Ljubljane in obratno vsak ponedeljek z udobnimi turističnimi avtobusi, ki obratujejo izključno za dopustnike v Kaštelah.

Prijave in informacije SAP — Ljubljana, Titova 38, telefon 315-342

**Tovarna obutve
PEKO TRŽIČ**
razglašja za svojo prodajalno obutve v Skofji Loki, Mestni trg 11
prosto delovno mesto

POSLOVODJE

Pogoji za sprejem:

- visoko kvalificiran delavec v trgovini s sposobnostjo organizacije in vodenja ali kvalificiran delavec v trgovini s sedem let delovnih izkušenj in sposobnostjo organizacije in vodenja,
- prednost imajo kandidati iz stroke,
- poln delovni čas,
- poskusno delo štiri mesece,
- da kandidati niso v preiskavi in nimajo prepovedi opravljanja tega dela s strani sodišča ali katerega drugega organa.

Nastop dela po dogovoru. Prijave sprejema tovarna obutve Peko Tržič do vstetega 30. 6. 1970. Zaželen je podroben opis izpolnjevanja pogojev.

V sobotnem Glasu, 13. junija, smo objavili na 22. strani razpis Iskre - Elektromehanika Kranj, kjer smo navedli naj prosilci pošljejo pismene prijave do 15. junija. — Pravilno pa je do 15. julija. — Uredništvo.

Pogoji za rentabilno poslovanje so

Gostinsko podjetje Zelezar na Jesenicah je bilo ustanovljeno 1. januarja 1969. leta in je pol leta poslovalo kot podjetje v ustanovljanju. Zaradi tega je Zelezarna kot ustanovitelj pokrivala del stroškov od samskih stanovanj, družbene prehrane in 11 kantin v Zelezarni, kjer delavci lahko dobijo malico. S 1. julijem lani je postalo podjetje samostojno. Vendar je že periodični obračun 3. tromesečja izkazal izgubo, ker Zelezarna ni več pokrivala dela stroškov. Ko so v gostinskem podjetju Zelezar ugotovili izgubo, so se takoj lotili ukrepov, da bi le-to odpravili oziroma zmanjšali. Prešli so na 42-urni delovni teden, temu primerno pa so zmanjšali tudi osebne dohodke. Prav tako so ukinili načrtno delo in odpravili nedeljske dneve.

Ti ukrepi izgube niso preprečili. Ob koncu lanskega leta je že dosegla 563.494,12 dinarjev. Služba družbenega knjigovodstva je ugotovila, da so bili glavni vzrok za izgubo prenizki kalkulativni pribitki na živila in pijače, najemnine samskih stanovanj v petih domovih pa niso bile ekonomske.

Vodstvo gostinskega podjetja Zelezar se je obrnilo na Zelezarno s prošnjo, da razliko pokrije. Prošnjo je obravnaval tovarniški odbor za poslovno politiko in bistvene zahteve gostincev zavrnil. Zahteve so bile naslednje: pokritje razlik pri samskih domovih in kantinah ter pokritje lanskega leta izgube.

Delavski svet gostinskega podjetja je na te sklepe odgovoril. V odgovoru je med drugim rečeno, da se s stalščiči odbora za poslovno politiko ne strinja in da bodo začeli v gostinskem podjetju Zelezar izplačevati 80 odstotne osebne dohodke. Samoupravni organi so prav tako sprejeli oster sanacijski program. Dejavnosti, ki prinašajo izgube, bodo ukinili in odpustili določeno število zaposlenih. Samskim stanovanjem bodo povečali najemnine za 100 odstotkov ter ukinili vratarska mesta. Neizkoriščene postelje bodo združili v enem domu, storitve v gostinskih obratih pa bodo izenačili s cenami v ostalih obratih v občini.

Sanacijskega programa jim ni bilo treba izpeljati. Medtem se je sestel delavski svet Zelezarne in sklenil, da tovarna pokrije lanskega leta izgubo s kreditom. Za letošnje redno poslovanje pa bo Zelezarna prav tako pokrila izgubo pri kantinah in samskih domovih. Priznala bo ekonomsko ceno stanovanj v samskih domovih. To pomeni, da bodo delavci plačevali nespremenjeno vsoto, razliko do ekonomske najemnine pa bo pokrila Zelezarna. Prazne

postelje bodo združili v enem domu. Tako bodo lahko prenočile tudi večje skupine, ki jih prej zaradi razbitosti praznih postelj po petih domovih niso mogli. Tovarniške kantine bodo delale samo v določenem času, delavcem pa so priporočili, naj pri malicah bolj jemljejo tople obroke.

Položaj v gostinskem podjetju Zelezar se torej jasni.

V prvem četrtletju letos so zabeležili še 9 starih milijonov izgube. Pogoji za rentabilno poslovanje so dani, nadaljnji napredek pa je odvisen od subjektivnih sil v podjetju. Podjetje se srečuje s kadrovske težavami. Tako se na primer nihče ni javil na razpis direktorja, pa tudi upravne službe so enostransko razvite.

J. Košnjek

Lepi proizvodni uspehi v Plamenu

V tovarni vijakov Plamen v Kropi so v letošnjih petih mesecih v primerjavi s petimi meseci preteklega leta povečali proizvodnjo po količini za 30% pri 4% povečanju števila zaposlenih. Proizvodnjo povečujejo, ker so v zadnjem času prejeli več sodobnih strojev za proizvodnjo vijakov.

Izvoz so povečali v primerjavi s petimi meseci preteklega leta po količini za 41%

in po vrednosti za 77%. Največ izvažajo v Sovjetsko zvezo in Ameriko.

Delovni kolektiv Plamena vlaga finančna sredstva tudi za splošni družbeni standard.

Letos so dali iz sklada skupne porabe krajevnim skupnostim, organizacijam, društvom in šolam 80.500,00 dinarjev. 650.000,00 din pa je DS odobrila za kredite za novogradnjo in adaptacijo stanovanj.

C. Rozman

O srednjeročnem razvoju

Občinska konferenca SZBL v Kranju je za danes (sreda) ob 17. uri popoldne pripravila pogovor o osnovnih ekonomsko-družbenih problemih srednjeročnega plana raz-

voja Jugoslavije od 1971. do 1975. leta. Pogovor bo vodil podpredsednik republiškega izvršnega sveta Vinko Hafner v sejni dvorani delavskega doma v Kranju. A. Z.

Prireditve mladih pletilcev na Bledu

Prejšnjo soboto so tri slovenske pletilske industrije Angora, Almira in Rašica priredile na Bledu srečanje mladih proizvajalcev v kvizu Razreši pentljo. Tri mladinske ekipe so tekmovali med seboj v poznavanju podjetja, v tehnologiji pletilstva ter o modi in o zgodovinskih posebnostih posameznih krajev. Z malenkostno prednostjo je med vsemi dobro pripravljenimi ekipami zmagala ekipa Angore iz Ljubljane pred Almiro iz Radovljice. Vsi tekmovalci, tudi tisti iz zadnje uvrščene tovarne Rašica, so dobili spominska darila.

Ob koncu prireditve so tovarne tudi z revijo svojih izdelkov pokazale, kaj so pripravile za redno proizvodnjo za jesen in zimo, razen tega pa smo videli tudi nekaj eks-

kluzivnih modelov v novi modi dolžini in modni vijoličasti rdeči barvi.

Prireditve je popestril tudi nastop mešanega pevskega zbora iz Almire ter pevec Braco Koren.

L. M.

restavracija

SKOFJA LOKA — V dvorani Loškega gledališča na Spodnjem trgu si ljubitelji dramske umetnosti v soboto, 20. junija, ob 20. uri lahko ogledajo premiersko enodejansko Snubač in Medved, dramatika A. P. Cehova. Predstavi, posvečeni 50-letnici gledališkega ustvarjanja Jožeta Avdiča in 45-letnici igralskega udejstvovanja Pepeta Guzelja, sta režirala Jože Logar in Jože Avdič. Nastopajo člani Loškega gledališča Ivanka Oblak, Nadja Strajnar, Edi Sever, Jože Avdič, Jože Logar in Pepe Guzelj.

(4g)

ZLATA NIT PRVIČ NA GORENJSKEM SEJMU

PO MERI
ŠIVANJE IN
KROJENJE
ZAVES V
PAVILJONU

Na Go-
renjskem
sejmu

Kako zmanjšati osip v škofjeloških osemletkah?

Odstotek učencev, ki v osmih letih končajo osnovno šolo, je še vedno pod republiškim povprečjem — 24 »rešilnih« ukrepov

Izobraževanje je bilo in bo ostalo stvar, ki terja nenehne izboljšave, nenehno pozornost skupnosti — pa naj gre za zvezo, republiko ali komune. V Škofji Loki se tega dobro zavedajo. Že pred časom so izvedli uspešen referendum, na katerem je prebivalstvo skoraj soglasno podprlo predlog o samopriskrbi, namenjenem gradnji novih ter razširitvi starih šolskih poslopij. Pomemben korak k izboljšanju pouka predstavlja tudi uvedba petdnevnega delovnega tedna, ki naj bi začel veljati letošnje jesen. A bolj kot omenjeni ukrepi dolgoročnega značaja so važne raziskave vzrokov razmeroma visokega osipa osemletkarjev, s katerimi je posebna komisija med zadnje sejo obeh zborov občinske skupščine seznanila prisotne odbornike. Nobena skrivnost namreč ni, da je bil odstotek učencev, ki jim v osmih letih ne uspe končati obveznega šolanja, v loški občini dosti več od republiškim povprečjem.

ZGOVORNI PODATKI

Za primer vzemimo sezono 1968/69. Osmo leto so tedaj obiskovali šolo otroci, vpisani jeseni 1961. Od 427 učencev iste starosti bi jih v zadnjem razredu našli 238 (55,7%), v sedmem 106 (24,8%), v šestem 70 (16,4%), v petem 12 (2,8%) in v četrtem enega (0,2%). Skupni osip torej znaša 44,3 odstotka, kar je sicer manj kakor pri prejšnjih generacijah, vendar precej več kot v Sloveniji nasploh (37,9%). Številke so kajpak še bolj vznemirljive, če vemo, da sta Ljubljana-Bežigrad in Ljubljana-Center, naši najbolj razviti občini, v istem letu zabeležili komaj 3,5 oziroma 14,5-odstoten osip in da je celo v Metliki, ki sodi na republiške, uspeh bil 50-odstoten. Slika se nekoliko spremeni šele ko ugotovljamo, koliko šolarjev konča osemletko v dovetih ali desetih letih; v loški občini 93,1%, v Sloveniji pa 90%.

Strokovnjaki menijo, da bi morala — po svetovnih standardih — v osmih letih osnovno šolo zaključiti 75 odstotkov učencev, škofjeloški pedagogi pravijo, da »norma« nikakor ni dosegljiva. Seveda bo potrebno marsikaj spremeniti, izboljšati...

PROBLEM DUŠEVNO MOTENIH OTROK

Eden glavnih vzrokov razmeroma visokega osipa na loških šolah je določilo, ki upravam prepoveduje samostojno odločati, kateri novinci so sposobni biti kos zahtevam rednega šolskega programa in kateri sodijo v posebno šolo. Doslej je pristojna služba lahko poslala posameznika na posebno vzgajanje samo, če sta v to privolila tudi starša oz. rejniki. A slednji si čisto nočejo priznati, da njihov sin (hči) umsko ni kos običajnemu pouku, da je duševno prizadet. Bojijo se posmeha okolice in zato raje tvegajo. Otroku, ki ni preveč znošal, morda res uspe nekaj časa držati korak z

vrstniki, toda v petem razredu skoraj zanesljivo odpove. Učna snov postane težja in obsejnejša (tuji jeziki, fizika, matematika, slovnica), od gojencev nenadoma zahteva abstrakten način mišljenja. Predmetni način poučevanja izpodrine individualnega, učitelji pa dajejo poudarek izobraževalni in ne več vzgojni komponenti.

Poleg duševno prizadetih dosežajo slabše uspehe tudi učenci s podružničnimi zavodov, saj nenadoma padejo v povsem novo okolje, med neznanca. Medtem ko eni križjo sčasoma prebrodijo, utegne biti pri drugih usodna. V podporo gornjih trditvev naj spot navedemo nekaj številic; od vseh negativnih ocen, zabeleženih konec minuloga šolskega leta, jih na peti razred odpade 31,3 odstotka, na šestega 17,8 odstotka, na četrtega 14,2 odstotka, na sedmega 10,4 odstotka, na prvega 9,5 odstotka, na tretjega 9,3 odstotka in na drugega 7,4 odstotka. Največ pritožb povzročata matematika. Sledijo ji tuji jeziki, slovenščina, zgodovina, fizika in zemljepis.

DOLG SPISEK »ZAVOR«

Spisek »zavor«, ki preprečujejo, da bi osip hitreje padel, je izredno obsežen. Omeniti velja zlasti prešibke stiske staršev in učiteljev na eni strani ter staršev in otrok na drugi, potem prezaposlenost roditeljev in iz nje izhajajočo pomanjkljivo vzgojo doma (kar v 55,9% primera sta zaposlena oba, oče in mati), nadalje življenjske razmere (le 65,1% učenca živi v popolni družini), razmeroma nizki izobrazbeni nivo najstarejših sorodnikov, alkoholizem in prepri med staršema, pomanjkanje sodobne šolske opreme in učil, troizmenski pouk, prenatrpan učni načrt (pripravljuje časa za utrjevanje snovi), tog odnos do ocenjevanja vzgojnih predmetov (risanje, petje, telovadba), prezaposlenost ravnatelja, ki je čisto zgolj administrativni uslužbenec in ne sodeluje

dovolj tesno z učitelji itn. Člani posebne raziskovalne skupine so zato sestavili seznam 24 »rešilnih« točk, od katerega bo bržkone odvisna naglica izboljševanja učnih uspehov v škofjeloški občini. Seznam priporoča najrazličnejše dodatne posege, ki lah-

ko uspejo edinole ob tesnem sodelovanju celotne mreže izobraževalnih ustanov, občinske skupščine, zavoda za šolstvo SRS, staršev ter prebivalcev nasploh. Dosledno izpolnjevanje zadanih nalog mora kmalu obroditi sadove.

I. Guzelj

1 vprašanje 3 odgovori

Tokrat smo se sprchodili po Kranju in brez predhodnega dogovora tri občane poprašali:

»Kje boste letos preživel letni dopust in koliko regres ste all boste dobili v vašem podjetju?

● Marija Zupan iz Kranja, ki je pol leta zaposlena v poslovni enoti Gorenjske kreditne banke v Kranju, nam je takole odgovorila:

»Ker sem pripravnica oziroma je to moja prva zaposlitev, mi letni dopust še ne pripada. Najbrž ga bom lahko dobila šele po enajstih mesecih, ali pa septembra, če se bomo tako dogovorili. Rada bi šla za teden dni na morje. Sicer pa sem regres že dobila. Pri nas je vsak zaposleni dobil 850 novih dinarjev. In čeprav še ne vem, če bom dobila dopust, sem se regressa razveselila. Pa tudi porabila sem ga že. Nakupila sem obleke in nekaj drobnarij.«

● Nada Saus, mati dveh otrok iz Kranja, pa je zaposlena v podjetju Kokra v Kranju:

»Mož, ki tudi dela v Kokri, je nekajkrat službeno potoval v Istro. Tako bomo šli v drugi polovici julija najbrž za deset dni v Rabač. Oba z možem sva regres že dobila. V našem podjetju smo zaposleni dobili za vsak dan dopusta po 14 novih dinarjev in za vsakega otroka po 50 novih dinarjev. Tako sem jaz dobila za 17 dni dopusta in za obe hčerki 338 novih dinarjev. In čeprav bo tudi mož dobil za 23 dni dopusta nekaj starih tisočakov, ves regres ne bo zadostoval za celotni družinski dopust. Sicer pa je prav, da vsaj nekaj dobimo. Mislim le, da ni prav, da so v različnih podjetjih tolikšne razlike med regresi.«

● Tretji, ki smo ga poprašali je bil Stane Metelko s Srednje Bele, zaposlen kot sprevednik pri podjetju Crelina v Kranju:

»Vsak član kolektiva je pri nas dobil 500 novih dinarjev. Z dopustom pa je takole: Nekaj sem ga že izkoristil, nekaj ga bom pa julija. Vendar najbrž ne bom šel nikamor. Rad bi šel sicer z družino na morje, ker pa delam hišo, mi že tako primanjkuje denarja. Tako sem tudi regres že porabil.« Nazadnje pa je pripomnil, da bo šel morda za teden dni pogledat v rojstni kraj — v Faro pri Kočevju.

A. Z.

Konferenca ZK o kmetijstvu

V teh dneh se končujejo priprave na drugo zasedanje konference ZKS, ki bo po sklepu predzadnje seje CK ZKS spregovorila o kmetijstvu. Posebna delovna skupina pri CK je izdelala »Predlog stališč in sklepov konference ZKS o aktualnih političnih in

ekonomskih vprašanjih razvoja kmetijstva« in jih objavila v zadnji številki lista Komunist. Na ta način je dokument na voljo članstvu ZKS in širši javnosti, tako da je še dovolj časa za dopolnitev in izpopolnitev temeljnega dokumenta.

-jk

Upravni odbor podjetja

Engineering Kranj

Kranj, Trg revolucije 2/IV
razpisuje prosto delovno mesto

vodje gospodarsko-računskega sektorja

Kandidati morajo imeti poleg splošnih pogojev še:

- visoko ali višjo izobrazbo in najmanj 5 let delovnih izkušenj ali
- srednješolsko izobrazbo in najmanj 10 let delovnih izkušenj v organiziranju in vodenju komercialnih in finančnih poslov.

Poseben pogoj je poznavanje zunanjetrgovinskega poslovanja. Kandidati morajo predložiti dokazilo o šolski izobrazbi s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih delovnih izkušenj. Kandidati naj pošljejo prijave na naslov Engineering, Kranj, Trg revolucije 2/IV »za upravni odbor«.

Gorenjska predilnica Škofja Loka

razpisuje naslednja mesta učencev v gospodarstvu:

2 mesti

ZA UK KLJUČAVNICARSKKE STROKE.

1 mesto

ZA UK KOVINOŠTRUGARSKKE STROKE IN

1 mesto

ZA UK ELEKTRO STROKE.

Pogoji: dokončana osemletka
Ponudbe sprejema kadrovska socialna služba Gorenjske predilnice Škofja Loka 8 dni po objavi.

GTP — Central Kranj

razpisuje več prostih učnih mest:

1. 10 učencev za natakarje
2. 6 učencev za kuharje
3. 4 učence za prodajalce

Pogoji: uspešno končana osemletka, Starost do 17 let. Prijave sprejema splošni sektor podjetja, Mahstrov trg 11, Kranj.

Zakaj primanjkuje traktorjev?

Ze nekaj let zapored se dogaja, da primanjkuje ob tem času na domačem trgu traktorjev. O tem vsakoletnem neprijetnem pojavu je stekla beseda tudi na zasedanju republiškega zbora skupščine SRS. Namestnik republiškega sekretarja za gospodarstvo Ivo Klemenčič je dal ob tej priložnosti naslednje pojasnilo.

Zaradi zaščite domače industrije je bil leta 1970 pri uvozu traktorjev uveden poseben režim. Za uvoz traktorjev je potrebno posebno dovoljenje zveznega sekretariata za zunanjo trgovino na osnovi mnenja posebne komisije za uvoz traktorjev pri zvezni gospodarski zbornici. Do takšne ureditve je prišlo zaradi tega, ker so domači proizvajalci traktorjev zagotavljali, da bodo pokrili vse potrebe naših kmetijcev sami. Resnično stanje pa je letos takšno: Agrotehnika iz Ljubljane je sklenila s tovarno IMT iz Beograda pogodbo za dobavo 1060 traktorjev. V prvih štirih mesecih letos pa jih je dobila le 173 od 500 dogovorjenih. To dokazuje, da domača industrija skupno s tujimi kooperanti ne more izdelati zadostnega števila kvalitetnih traktorjev. Povrh vsega pa so proizvajalci kmetijskih strojev pri nas nasprotovali uvozu traktorjev iz Sovjetske zveze. Za zameno bi namreč tja izvozili neprodana plantažna jabolka.

Kljub pomanjkanju pa le-

tos ne bo mogoče več dobiti dovoljenj za uvoz traktorjev. Slovenski kmetijci so letos prek Gospodarske zbornice zahtevali 5 milijonov dolarjev za uvoz kmetijske mehanizacije, zvezni izvršni svet pa je v te namene odobril le 350 tisoč dolarjev. Po zbranih podatkih pa bi trenutno samo v Sloveniji lahko prodali 4000 kosilnic. Ljubljanska Agrotehnika je dobila za uvoz kmetijske mehanizacije — brez kosilnic — za potrebe zasebnih kmetovalcev 250.000 dolarjev, kar pa dejansko zadostuje le za 600 kosilnic.

Republiški sekretariat za gospodarstvo SRS je o napeitem stanju na trgu s kmetijsko mehanizacijo večkrat opozarjal zvezne organe in tudi protestiral zoper odločitve, ki ščitijo nekvalitetno in nezadostno domačo proizvodnjo kmetijskih strojev in njene sorazmerno visoke cene. Posledice neutemeljene zaščite so že sedaj vidne na trgu, zato bo treba v novem blagovnem režimu spremeniti tudi neustrezne predpise!

J. Košnjek

Posejali manj pšenice

Jesenska setev pšenice v Jugoslaviji zaostaja za posevkom iz prejšnjih let tako kakovostno kakor tudi količinsko. Površina, posejana s pšenico, se je v Jugoslaviji v primerjavi s predzadnjo setvijo zmanjšala za približno 220.000 hektarjev, ob setvi pa je bila tudi zemlja slabše obdelana, bila je suha in je zato seme slabše kalilo. Temu so sledile suše, nenormalne padavine in velike toplotne spremembe. Zaradi poplav bo treba kar 15.000 hektarjev površine, posejane s pšenico, preorati. Spomladanska setev ni bila dosti boljša. Kmetijske organizacije in zasebni kmetje so imeli le malo

časa za temeljito obdelavo 5 milijonov njiv, od katerih je bilo treba na 350.000 hektarjih opraviti še dodatna dela, ker te površine že jeseni niso bile posejane s pšenico.

Strokovnjaki pričakujejo, da bomo letos pridelali 4 milijone ton pšenice ali milijon manj kot leto prej. Tržni viški pa bodo za 18 odstotkov manjši.

Ker smo lani pridelali okrog 500.000 vagonov pšenice in ker je znašal tržni višek 250.000 vagonov, so bile ustvarjene zadostne zaloge za prihodnje leto. Zato ni bojazni, da bi bila preskrba s pšenico pomanjkljiva.

-jk

Goveda je vedno manj

Zavod za statistiko SRS je v svojih analizah ugotovil, da je lani padel prirast pri vseh vrstah živine, razen pri perutnini. Leta 1968 je znašal prirast goveda 69.734 ton, lani pa že 55.331 ton ali za 20 odstotkov manj. Porast prašičev je padel za 4 odstotke, ovc za 10 odstotkov, pri perutnini pa se je prirast povečal za 27 odstotkov.

Medtem ko padec pri prašičih in ovcah ni tako vznemirljiv, pa nam pri padcu goveda ne sme biti vseeno. Od leta 1965 dalje je goveda vedno manj. Lanski prirast ni bil nič večji kot pred deset-

mi leti, ko je dosegel 76.500 ton.

Kje so vzroki?

Od 1960. leta dalje se je število goved zmanjšalo za 93.400 glav. Spremenila se je tudi starostna sestava črede. Pred petimi leti je bilo v slovenski čredi še 49,5 odstotka mlade govedi, letos pa samo 31,1 odstotka. In tretji vzrok za takšen padec, Pretiran zakol. Skoraj vsako povečanje letnega zakola nad 170.000 do 180.000 povzroči padec števila govedi. Kljub temu pa smo v Sloveniji leta 1967 zaklali 220.500 govedi, leto kasneje pa kar 241.700 glav.

-jk

Steklina pri domačih živalih

Človek je uspel ukrotiti mnoge kužne bolezni ali pa jih je vsaj utesnil na občasno pojavljanje. Ena izmed hudih kužnih bolezni, ki je smrtno nevarna človeku in domačim živalim, je steklina. Povzročitelj bolezni je virus, ki po okužbi napade centralni živčni sistem okužene živali.

Ker povzročitelj stekline ne more ostati izven živega organizma, je potrebna za njegovo širjenje verižna okužba. Virus prenašajo največ mesojedi, predvsem lisica, od domačih živali pa pes in mačka, ki prav lahko prideta v stik z bolnimi divjimi živalmi. Človeku posreduje steklino največkrat pes. Poleg psov in mačk zbole tudi druge domače živali in celo perutnina. Glede škode, ki jo povzroča bolezen, naj navedemo le, da je v ZR Nemčiji zbolelo za steklino v letih 1954—64 nad 40.000 živali in okoli 35 ljudi. Nevarni prenašalci bolezni so tudi netopirji, še posebno, ker se pri njih bolezen velikokrat ne razvije v polni meri in ne poginejo. Ta način širjenja stekline je razmeroma pogost v Ameriki, ugotovljen pa je bil tudi že v Jugoslaviji — žrtev netopirjev pa je bilo govedo. Bolezen se širi praviloma z vgrizom (virus je zbran v večjih koncentracijah v slini), lahko pa tudi drugače, npr. prek zraka, z vtiranjem v kožo ipd.

Pri značilnem poteku bolezni se zvrste trnje stadiji. V prvem so živali melanholične, se rade potuhnejo v skrit kot, so nezaupljive, jedo razne neobčajne predmete in kažejo pojačan spolni nagon. V drugem stadiju je značilna močna vzburljivost, ki prehaja v pravo besnenje. Privezane živali se skušajo odtrgati, pobegniti od doma in so skrajno popadljive. Temu sledi stadij depresije in paralize živcev. Živali hodijo negotovo, spodnja čeljust se jim povleče in iz ust jim visi jezik ter se jim cedi slina.

Bolezen teče z značilnimi stadiji le pri mački in včasih pri pesu, medtem ko znaki pri drugih domačih živalih pogosto niso značilni. Bolezen preprečuje mo z vakciniranjem domačih mesojedov, ki tako niso občutljivi na okužbo. Tako se prekine do neke mere širjenje bolezni.

dr. S. Bavdek

 Transturist

vabi na

**3-dnevno potovanje
na Grossglockner
in Salzburg**

z ogledom rudnikov soli
in največje ledene jame
na svetu;
za presenečenje bo
poskrbela veletrogovina
Zivila Kranj;
odhod 3. julija

**6-dnevno potovanje
po Švic**

z ogledom Innsbrucka,
Lichtensteina, Züricha,
Luzerna, Berna, Interlakna,
St. Gottharda in Milana;
odhod 17. julija

**10-dnevno potovanje
Po sledih zgodovine**

v Pariz in po dolini Loire;
odhod 22. avgusta

**enodnevni izlet
na Grossglockner;**

odhod 22. julija

Informacije dobite
v turističnih poslovalnicah
Transturista v Škofji Loki,
Radovljici, na Bledu,
v Bohinju in v Ljubljani,
Subičeva 1.

 Transturist

Pet likovni- kov v Šk. Loki

Ob dveh otroških razstavah — razstava del udeležencev Male Groharjeve slikarske kolonije v galeriji na loškem gradu in razstavi del učenec Posebne šole v Škofji Loki v Ljudski knjižnici — je potrebno spregovoriti tudi o razstavi petih mladih, ki je bila v galeriji na loškem gradu. Ob vseh teh treh razstavah se nam vsiljuje misel, koliko je sploh neposrednosti v teh delih, tiste neposrednosti, za katero stremijo vsi, ki so se odločili za pot likovnika in se hočejo otresti vplivov šole ali vzornikov. Ker bom o obeh že omenjenih razstavah še pisal, naj tokrat velja ta zapis razstavi petih mladih slikarjev amaterjev iz Škofje Loke. Res je bila ta razstava pripravljena v naglici in niti ni zbrala vseh amaterjev pod svoje okrilje, pokazala pa je določen prerez teženj teh mladih likovnikov. Celoten videz razstave bi bilo mogoče izboljšati še z boljšo opremo: okvirji in drugimi pomagali, kar bi sicer gojilo obiskovalcem, ne bi moglo pa premotiti ocenjevalce.

Tako kot sledijo udeleženci Male Groharjeve slikarske kolonije svojim učiteljem, tako sledijo mladi predvsem sodobnim tokovom likovnega dogajanja doma in v svetu. Nekoliko zastarelo abstrakcija barvnih vrtnicev je na več listih variral JANEZ GOSAR (dijak gimnazije), ki pa je bil veliko bolj in doslednejši v dveh portretnih pevcu, ki ju je zajel v sodobni likovni govorici tako imenovanega »retuš stila« v skopem registru samo dveh barv. JANEZ

HAFNER (končal Solo za oblikovanje, sedaj študent prvega letnika Akademije za likovno umetnost v Ljubljani) je razstavil nekaj krajlin v mešan akvarelni in tempera tehniki, nekaj grafik in risb. Za napovedi je bilo razstavljenih del seveda premalo, opazen pa je brez dvoma vpliv šole in ne nazadnje tudi talenta ter čuta za čisto likovno govorico. Posebno prefinjena je bila mala grafika z motivom hiš. SIMON MLAKAR (dijak Sole za oblikovanje) se je najbolj navezal na najnovejšo likovno izsledke in razstavil pravzaprav samo osnutke za večja dela. Osnutki so seveda premalo, za oceno njegovih prizadevanj, tako da lahko ugotovimo samo avtorjeve težnje po čim jasnejši likovni govorici v duhu sodobne estetike. BLAŽ OGOREVC (študent) je razstavil dve olji: Škofja Loka in Vizijo ter nekaj listov, kjer prevladujejo barvni krogi nad izmaličeno figuro v fantastični krajini (tehnik akvarela in tempere). Zelo blizu mu je nadrealizem, ki pa mu ne sledi vedno dosledno. EDI SEVER (retušer) je razstavil intarzije. Ker je napolnil skoro pol razstavnega prostora, bi zaslužil tudi v tem zapisu več pozornosti, toda o njegovem delu moremo zaradi pomanjkanja prostora zapisati samo to, da je s svojimi intarzijami prestopil iz povprečnosti v kvaliteto resnega likovnega prizadevanja. Brez dvoma se bo uvrstil v tej tehniki na vidno mesto med slovenskimi intarzijami. A. Pavlovec

Na Jesenicah največje zanimanje za nemški jezik

Delavska univerza na Jesenicah razpisuje vsako leto vpis v tečaje tujih jezikov, kakor nemščine, angleščine in italijansčine. Medtem ko je bilo dosedanja leta kakor za nemški, tudi za angleški in italijanski jezik precej zanimanja, je bilo v tekočem šolskem letu največje zanimanja za nemški jezik. Blizu sto tečajnikov se je prijavilo v tečaje nemškega jezika. To dokazuje, da gostinci, trgovci in tudi drugi čutajo vse bolj potrebo po obvladanju nemškega jezika, saj so na Jesenicah dnevni gostje in kupci Avstrijci, poleg teh pa številni inozemski turisti, ki govorijo v glavnem nemško. Delavska univerza na Jesenicah je organizirala letos kar

dva začetna in en nadaljevalni tečaj ter specializiran tečaj za mejne miličnike in carinike. Potrebo po obvladanju nemškega jezika v obmejnem mestu, kakršne so Jesenice, dokazuje po eni strani veliko zanimanje za razpisane tečaje, po drugi strani pa minimalen izpad tečajnikov in do sedaj poprečno najboljši učni uspeh.

Tudi na jeseniški gimnaziji bodo spričo potrebe po obvladanju nemškega jezika uvedli z novim šolskim letom kot drugi obvezni tuj jezik nemščino. Morda bi bilo primerno tudi na tehniški srednji šoli uvesti namesto angleškega nemški jezik, ki ga tehniki v praksi mnogo več potrebujejo kot angleščino.

TISKARSTVO NA GORENJSKEM

(Nadaljevanje)

Tudi »Naš list« se je zavel za Lampretovega »Gorenjca«: Zdaj ta tednik ni več glasilo liberalne stranke, najbrž pa bo kmalu doživel očiitek, da je klerikalni ali socialističen. Dokler je »Gorenjec« samo kadil, hvalil, agitiral zanje, jim je bil dober, zdaj, ko je resnico povedal, pa udri po njem!

LAMPRETOV »GORENJEČ«

Hote smo tako zapisali. Kajti do 30. septembra 1911. je bil to res tednik tiskarja Ivana Primoža Lampreta. Izdajal ga je, tiskal, urejal, se zanj bojeval, žrtvoval in dostrkat tudi po nepotrebnem — mazal. — Sam si je napisal načela in opravičila.

»Tri rojenice so stale ob zibelki našega lista in tri rojenice in tri so ga spremljale kot zvezde vodnice na vseh njegovih dosedanjih potih. To so bile boginje narodnosti, naprednosti in demokratičnosti.«

»Gorenjec, naš tednik, je kar v največji meri varoval časnikarsko dostojnost. Če je kdaj padla kaka ostrejša beseda, so ga k temu prisili le njegovi nasprotniki.«

Ko pa je bil tiskar Lampret finančno izčrpan — kot žrtev lastne prevelike podjetnosti pa tudi intrig svojih dovčerajskih tovarišev, je pričel misliti na umik. Hotel pa je z bojišča čim častneje oditi. To sklepamo iz notice v »Gorenjcu« dne 29. julija 1911:

»Mnogo vrišča je napravila v Kranju novica, da bo v petek, dne 28. julija t. l. Lampretova tiskarna v Kranju prodana na javni dražbi. Kakor povsod drugod, tako so se tudi tu naše sorodne branže, razni poštenjakoviči; in se pokazali v pravi luči. Eni so si že meli roke, češ Lampretu bomo zavili vrat in ga vtopleli v žlici vode, drugi,

so ga denuncirali, da je napravil bogve kakšne sleparije, tretji so ga hoteli spraviti v konkurz itd. — in le malo je bilo takih — a ti so biseri zlate duše — imajočih sočutje z nearečnim človekom, ki je padel v roke brezvestnim in brezsrčnim ljudem, ki so hoteli njega in njegovo nedolžno družino pahniti na cesto. Pa jim je zaenkrat spodletelo — prodaja je bila pravočasno ustavljena. — Prvi akt je bil torej končan. Na vrsto pride drugi, in kdo bo zmagovalac, pokaže bližnja bodočnost. Mislim, da bo močno zaskolelo tistega, ki pači resnico in pravico. — Predvsem bodi danes še izrečena tisočera hvala redkim in plemenitim dobrotnikom, ki so mi v teh težkih in burnih časih stali krepko ob strani. Sram bodi pa vse tiste, ki so po nepotrebnem brusili svoje pete okrog sodnij.«

Se pred poldrugim letom, ko je Lampret slavil 10-letnico svojega lista, beremo optimističen historiat, zanimiv tudi za razvoj tiskarstva na Gorenjskem.

Tednik »Gorenjec« je tesno spojen s tiskarno v Kranju. Ko je sedanji lastnik tiskarne prišel nekaj dni pred božičem leta 1899. v Kranj, je že prinesel s seboj idejo o lokalnem listu. Sicer so mu že istega leta ljubljanski veljaki odsvetovali to misel, češ da je prav malo upanja, da bi napreden list uspeval na Gorenjskem, ki je skoz in skoz klerikalna. Kljub temu pa se je tiskarna odločila, takoj po svoji ureditvi, da se loti dela.

V Kranju niso prav nič prijazno pozdravili novega lista. Konzorcij, ki je list nameral formalno predstavljati, se je že vnaprej otresele slehernih odgovornosti. C. Zorec (Nadaljevanje sledi)

V tej stavbi (Kranj, Koroška c. št. 8) je obratovala tiskarna (z Reševo koncesijo) od l. 1912 do jeseni l. 1969. Sprva se je imenovala Tiskarna Sava (do l. 1947), potem Gorenjska tiskarna (do l. 1955) in končno tiskarna ČZP Gorenjski tisk.

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)
IV. DEL

107

Mati je ni božala z

besečami in se je omečila šele, ko je Nežika po tisti noči zbolela in ko ji ni pomagal ne čaj iz korenin in drugih zdravilnih zeli.

Morala je v mesto po arcnije. Z zdravili v čekarju se je trudna kot meželj pri trti, ki ne sme nikoli popustiti, vrnila domov. Nežika pa arcnij ni hotela in se celo jezila, da mati ne zna drugega kot sitnariti. Šele ko je bila materinega sitnarjenja sita, je revsknila: 'No, pa mi dajte! Bom pa popila tega hudiča!' in ko je to rekla in popila, je začutila v sebi neznansko težo. Odvrkla je žlico in zarjavela, mati pa je v smrtnem strahu spoznala, da se je Nežika v prevzetnosti zarekla v bogve, če zares ni popila hudiča. 'Naj ti pomaga bog', so govorili ljudje, čim so zvedeli, kaj se je Nežiki zgodilo. Če je popila hudiča, so menili, ji razen boga ne more nihče več pomagati. Sprva so ji gorje privoščili. Privoščili, ker so še vedno imeli pred svojimi očmi nekdanjo veliko prevzetnico in še večjo grešnico, potem pa se jim je vseeno zasmilila. Takj smo pač ljudje. Se smrtnemu sovražniku, kadar je na tleh in kadar trpi zaradi svoje nekdanje prevzetnosti, odpuščamo in mu želimo, da bi ga rešil čudež, kakršnega zmore le nebo. Toda k Nežiki nidež, upali. Bali so se, da bi se ne nalezli njene bolezni, kakor da v Nežikinem domu razsaja sama črna kuga. Tudi potem, ko je Nežika malce okrevala in obredla vse božje poti od Višarj do Trsata, si niso upali blizu. Pobožni možje, ki jih je na teh romanjih obiskala, ji niso mogli izgnati hudiča. Prav tako niso zalogli Vračevi zagovori, čeprav je trdil, da to ni hudič, marveč samo trganje v glavi in pri tem uporabil svoj recept za iz-

ganjanje glavobola, tako da je trikrat odprl hišne duri, potem pa še vsa okna in izganjal bolezni: 'Asperitca, asperiti, če si v mozgu, pojdi v kosti, pojdi v meso, če si v mesu, pojdi v kožo, pojdi v dlako, če si v dlaki, pojdi v gole peči, kjer ni mozga, ne kosti, ne mesa, ne krvi, ne kože, ne dlake. V golih pečinah ne moreš škodovati nobeni živi stvari! ...'

Vračev zagovor je morala starka na profesorjevo prošnjo ponoviti, da si ga je Slavko lahko dobesedno zapisal, potem pa nadaljevala, da tudi ta zagovor ni odgnal bolezni. Naposled je tudi Vrač obupal nad svojimi čarovnijami in ugotovil, da je v Nežiki zares sam hudič, ki ga je popila.

— Le kdo naj bi Nežiko odrešil hudiča, je zadrževala nesrečna mati, potem, pa si je domislila, da bi bil morda domači župnik Klobus človek, ki bi bil hudiču kos. Sla je k njemu in mu potožila. Prosila ga je, naj bi Nežiki pomagal, čeprav se je izogiba kot hudič križa zaradi tistih govoric, naj so bile resnične ali ne. Revica je vendar v stiski, tako da župnik njeni materi ni mogel odreči. Tako je mati že naslednje jutro odpeljala Nežiko k župniku. Hudič se je tako potipiral. Čim bliže cerkvi je bila, tem bolj je Nežiko metala božjast. Mati je molila, iz Nežikinih ust pa je prihajal ob materini molitvi hudičev glas, oponašajoč molitev: 'Ovčji bobek, kravji drek, ovčji bobek, kravji drek...'. V cerkvi župnik ni dolgo cincal, ampak se je takoj lotil izganjanja hudiča. Le malo vernikov se je upalo k temu nenavacnemu obredu. Tudi župnik je v strahu trepetal, ko je govoril: 'Hudič izgini iz Nežikine duše in pojdi v neobljudeno puščavo.' Hudič v Nežiki pa se je rogal: 'Grem še kam drugam kot v puščavo, a samo z Nežo.' Župniku je vzelo sapo, potem pa se je le domislil in skušal spodnesti hudiča z druge strani. 'Neža', je vzkliknil, 'pojdiva iz tega pekla.' A hudič se je zarežal: 'V tvojem peklju je že bila. Zdaj je v mojem in bo v mojem ostala.' Župnika je kar obhivalo, a je vedel, da se pred ljudmi ne sme zbegati. Zarohnel je: 'Hudič, poberi se iz Nežine duše in iz tega svetega prostora!' Toda hudič ni izpustil svojih adutov iz rok: 'Molči, mo-

žitelj,' je nahrullil župnika. »Če nobenega drugega tvojega greha ne pogrejem razen najbolj majhnega, ni skrito, da si že kot pokovec materi ukradel klobaso. Tež očitka se župnik ni ustrašil: 'Jaz sem bil materin in klobasa je bila materina! Potemtakem je nisem ukradel.' Hudič pa ga je krcnil: 'Jaz sem prav tako zdaj Nežin in Neža je moja!' Tako sta se prerekala brez konca in kraja. Hudič je navidezno prvi odnehal, kakor da je prerekanja sit, in rekel, da se bo tri dni pred Nežino smrtjo umaknil iz Nežine duše. Na Solkanskem polju se bo skrivil v travno bilko in motil svetogorske romarje z nečistimi izkušnjavami. Pričujoči so prebledeli in molili. A zaman. Tudi župnik Klobus je spoznal, da hudiču ni kos, saj je Nežo nesramno prekopicaval pred župnikom in farani in se zmagoslavno režal skozi Nežikina usta molitvam: 'Ovčji bobek, kravji drek, ovčji bobek, kravji drek...'. Potem je minilo še vrsto let, dokler ni prišla tista, zadnja Nežina jesen. Nekega dne se je dvignil nad domačijo črn vihar. Treskalo je in buskalo. Okna in vrata, vse se je odpiralo in zapiralo samo od sebe, na postelji pa je povsem vdano umirala Nežika. Ljudje so sicer govorili drugače, da so videli hudiča, kako je s šumom velikega jastreba zapustil Nežino dušo. Ali kdo bi verjel? Cesa vsega ne spletičijo ljudske marnje... Nekateri so res pritrjevali muzikantu Skratlju, da je vse skupaj larifari in da Nežo ni metal hudič, marveč navadna božjast, samo bolezen, ki ji nista bila kos ne čarovnik Vrač ne župnik Klobus s svojimi čiri-čari in žegnano vodo. Sicer pa, to so vedeli vsi, je bil Skratelj bogataj, vseeno pa je imel glavo, da so mu jo vsi zavidali. In ker ga po pameti niso dosegali, so ga začeli zasmehovati in se norčevati iz njega. Tako si pač pomaga neumnost, da se bedasto reži in posmehuje pameti, ker ji ne more biti kos...

Tako je pripovedovala stara pripovedovalka še o Skratlju in Vraču, ki sta imela vsak po pol vasi za seboj. Vrač tiste, ki so verjeli v vraže in zagovore, Skratelj tiste, ki so radi plesali in veseljačili, torej bolj zaradi harmonike kakor zaradi svoje pameti, ki je pri mladih ljudeh redka kakor štiriperesna deteljica.

50-letnica prve mehanične terilnice lanu
v Sloveniji (2)

Stroji so zamenjali ročno delo

Ko se je videlo, da bo lan kmalu goden, ga je bilo treba vsak dan pregledati in preizkusiti. Vzeti je bilo treba nekaj stebelc in jih zmleti s prsti. Kadar se je pri takem preizkusu zunanja kožica (predivo) lepo odločila od stebra (pezdir) in če je steblo lepo odpadlo, je bilo to znamenje, da je lanišče dovolj godeno. Ker smo imeli s tem delom dovolj prakse, smo lanišče vedno pravilno godili, in sicer tako, da je dalo lepo in močno predivo. V lepem, suhem vremenu smo ga potem povezali v snope in odpeljali v skladišče. S tem je bilo pripravljeno za takojšnjo predelavo v terilnici.

Na Dolenjskem so lan večinoma godili doma, ker je bila za godenega višja cena kot za negodenega. Priznati moram, da so ga večinoma dobro godili. Vendar smo imeli večkrat opravka tudi z laniščem, ki je bilo preveč godeno. Če smo takega zmleli med prsti, se je vse pretrgalo, kožica in steblo. Kot preperela slama. Pri prevzemu je bilo treba zato dobro paziti, kako je lanišče godeno. Če ni bilo pravilno, je bila tudi cena nižja.

Rajši smo kupovali lan, ki sploh še ni bil goden. Sami smo ga potem godili pod strokovnim nadzorstvom in vede-

li smo, da bo blago kvalitetno.

Pripomniti moram še, da lanu nismo pozneje nič več sušili, kot to delajo pri ročnem trenju (v pajzbi), ampak je šel takoj s travnika v skladišče in potem v obdelavo v terilnico.

V TERILNICI

Za strojno obdelavo lanu smo imeli tri stroje. Prvi se je imenoval »knitmašina«. To je bil težak stroj, ki je imel zgoraj in prav tako spodaj po 12 železnih valjev. To so bili zobati valji; spodnji so

se ujemali z zgornjimi kot Zgornji valji so imeli močna jeklena peresa, ki so te valje pritiskala na spodnje. zobata kolesa pri strojih. Spredaj je bila odprtina, v katero je delavec vlagal lan. Ta je šel potem skozi vseh 24 valjev in to je lanišče tako stisnilo in zdrobilo, da je veliko odpadkov od stebel (pezdirja) odpadlo že pri tem stroju. Na drugi strani je stroj tako stisnjeno lanišče metal ven, delavka pa ga je jemala proč. Če si to zmleto lanišče prijel na enem koncu in ga stresel, je pezdirje lelo stran, kakor bi padal sneg.

Ta stroj je sproti pripravljalo delo za 20 teric, ki so lan naprej obdelovale. S trlicami ga je bilo treba namreč še naprej zdrobiti in odstraniti ves pezdir.

Kako so bile postavljene trlice?

Bili sta dve vrsti trlice, na vsako stran stroja po deset. Na vsako stran je šla od stroja posebna gonilna os (»vela«), nanjo pa je bilo pritrjenih 20 koles. Na vsako kolo je bilo z vijaki pritrjenih po 6 trlice.

Trlice so bile podobne ročnim, kakšne so uporabljali na kmetih. Imele so obliko noža oz. britve; njihova dolžina je bila približno 60 cm. Seveda

so bile lesene. Tik zraven vsake trlice je bila odprtina, ravno tolikšna, da je delavka dajala skozno po pest prediva. Odprtina je bila med dvema močnima deskama, ki sta bili kakih 5 cm narazen, ena spodaj in druga zgoraj. Postavljeni sta bili vzporedno s trlico in skozi to odprtino je delavka dobivala lanišče s »knitmašine«. Z levo roko je predivo vstavljala v trlico, z desno pa si je pri tem pomagala. Predivo je premikala sem in tja tako dolgo, da je bilo lepo čisto, brez vsakega pezdirja. Potem ga je presukala; prišla ga je na drugi konec in vtaknila v preslico še neobdelani del.

Ceprav je imela ena terica kar šest trlic, pritrjenih na kolo, je šlo vse s tako hitrostjo, da se sploh ni videlo, koliko trlic ima vsaka delavka.

Tako obit lan je bil neprijetno boljši in bolj močan ter čist kot ročno otrt. Tudi pozneje pri mikanju je bilo odpadkov (»hodnika«) zelo malo, ker je pri takšni hitrosti večina slabega prediva odpadla že pri trenju.

Ze prej sem omenil, da smo lan obdelovali na treh strojih. Te trlice, pritrjene na gonilno os, smo smatrali za drugi stroj. Tretji, zadnji, pa se je imenoval »šitelmašina«. Nanj smo dali vse predivo, ki je odpadlo pri trenju. Vse

te odpadke smo dali na to »šitelmašino«, ki je slabo, odpadlo predivo pretresel in očistil, ločil ves pezdir od prediva.

Predivo, ki smo ga na ta način dobili, je bilo slabo, zmešano; ko je bilo očiščeno skoraj vsega pezdirja, ko skoraj ni bilo več neporabnih in nepotrebnih odpadkov v njem, smo ga imenovali »hodnik«. Ves hodnik smo dali v predilnico. Tam so ga dali na poseben stroj, »kardo« imenovan, ki ga je očistil še ostalega pezdirja. Iz karde je prišlo predivo v pasovih, ti pa so odšli k predilnim strojem. Tam smo delali prejo različnih debelin, kakršno smo pač potrebovali. Vendar to ne sodi več k trenju lanu.

Anton Nadižar
(Konec prihodnjic)

Gorenjski
kraji
in ljudje

ZGODNJE ODKRIVANJE RAKA REŠUJE ŽIVLJENJA

SVETOVNI DAN ZDRAVJA

Arzenik. Prepričevati bralca o strupenosti arzenika pač ni potrebno. Vendar je arzenik v tobakovem dimu v količinah, ki so daleč proč od zastrupitvene doze. Te neznatne količine, ki se ponavljajo leto za letom, dan za dnem, pa le imajo škodljivi učinek, podobno kakor pri poljedelcih, ki uporabljajo insekticide z arzenikom za rastline, ali pri osebah, ki spijo v prostorih, opleskanih z arzenikovimi barvami. To škodljivo delovanje je v tem, da arzenik, absorbiran v celicah bronhijev, pospešuje njihovo transformacijo v kancerogene celice s posledičnim nastankom pljučnega raka.

Katranske snovi. Med temi za nastanek raka posebno pomembni so policiklični ogljikovodiki, kot benzpiren, benzantracen, fenantren. Zanje in še za nekatere druge snovi je dokazano, da povzročajo raka. Tudi te snovi so v tobakovem dimu samo v sledovih, vendar pa imajo minimalne količine, ki se pri mnogih hudih kadičih skozi leta kopičijo v pljučih, končno le za posledico nastanek pljučnega raka.

V vsakem primeru pa katranske snovi dražijo dihalna pota in tako imenovani kadičev »katar«, njegov pojav in intenzivnost sta odvisna od števila pokajenih cigaret. Seveda pa igra pri nastanku

teh katarjev vlogo tudi splošno onesnaženje zraka.

Vpliv kajena na organizem

Nikotin: v manjših količinah draži ganglijske celice vegetativnega živčnega sistema — z večjimi količinami jih hromi. — Torej vpliva na avtonomni živčni sistem. Škoduje srcu in krvnemu obtoku in moti prekrvavitev organov (pospešeno in nepravilno bitje srca, ožilje se krči — predvsem venčne arterije srca in ožilje v možganih). Vsečina vitamina C se zmanjša v krvi in v organih. Slabi vid — žilci kože postajajo manj občutljivi. Moti funkcije spolnih žlez ter vpliva na delovanje ščitne žleze in hipofize. Draži želodčne žleze in pospešuje izločanje adrenalina (hormona nadledvične žleze). Draži želodec in črevesje.

Katranske snovi: dražijo sluznice ust, ustne dupline, žrela, grla, bronhije in pljuča.

Umrljivost pri kadičih cigaret v primeri z umrljivostjo pri nekadičih je posebno velika pri naslednjih boleznih:

- rak na pljučih
- 10,8 x večja
- bronhitis in emfizem
- 6,1 x večja
- rak v grlu
- 5,4 x večja
- rak v ustni votlini
- 4,1 x večja
- rak v požiralniku
- 3,8 x večja
- razjede na želodcu
- 2,8 x večja
- boleznina krvnega obtoka
- 2,6 x večja
- obolenje srčnih koronark
- 1,7 x večja

Zenski organizem je posebno občutljiv za nikotin

- škoduje delovanju ščitne žleze in jajčnikov
- splavi in prezgodnji porodi so pogostejši
- nerednosti v mesečnem ciklusu
- prezgodnje staranje
- otroci kadič se pogosto rodijo z manjšo telesno težo
- mleko kadičke lahko dojenčku škoduje

(Se nadaljuje)

Dr. J. Prešern:

Kronika PD Radovljica 1895 - 1970

Ponatis z dovoljenjem uredniškega odbora Planinskega vestnika. Prispevek je bil objavljen leta 1955 v PV.

— 1 —

»Osvroženi smo bili in prezirani, naravnost zaničevani, sleherna vlada nas je imela za nadlogo, celo naše delo v parlamentu je obstajalo v tožbah in jadikovanju zaradi neizvršene narodne enakopravnosti.«

Tako karakterizira nekdanji politik Suklje v svojih Spominih dobo zadnjega četrletja prejšnjega stoletja, v kateri je nastalo SPD. Nastalo je kot odpor preziranca, na videz slabotnega, proti večini parlamentarnih zastopstev dežel, kjer so bili naseljeni Slovenci, celo na Kranjskem, kjer je vladala dolgo v takratnem deželnem zboru nemška večina zaradi izumetničenega volilnega reda. Če se ozremo na okolico Radovljice, vidimo, da je Tržič dobil prvega zaveznega slovenskega župana šele 1913, da si je ondotna Liedertafel ob potuhi nemških fabrikantov upala še 1904 razobesiti na glavnem trgu »frankfurterico« (rumeno-rdeče-črno zastavo kot simbol velenemstva). Na Jesenicah je gospodarila Kranjska industrijska družba s svojim vplivom in je občinski odbor ohranil slovensko večino v II. volilnem razredu, ko se je gradila bohinjska železnica, le s tem, da je imenoval številne častne občane, ki so dobili s tem volilno pravico v tem razredu in tako mogli preglašovati nemške priseljence KID in pri gradnji železnice nameščene uradnike. Na Bledu je dominiral v sezoni dr. Rikli s svojo »Sonnenheilanstalt«, v hotelu Mallner (danes Park) na slovensko zahtevo sploh nisi bil postrežen. Nemškutarjenje je sijajno cvetelo tudi v Radovljici kot sedežu okrajnega glavarstva in sodnije z nemškutariskim ali vsaj klečeplaznim uredništvom in s trgovino povečini v nemških rokah.

Čeprav so se duhovi proti koncu stoletja politično ostro ločili, so nekatera naša društva ostala vsaj nekaj časa nepolitična, čeprav tudi tu ni manjkalo poskusov, da se politizirajo. Bila so to društva, ki so si nadela nalogo, da vsaj zavro, če že ne popolnoma onemogočijo delo nemških raznarodovalnih društev Schulvereine, Südmarke in Alpenvereine. Prvi dve sta zabijali pilote za nemški most do Jadrana v dolinah, zadnji pa je do nastopa SPD zelo uspešno in brez konkurence vršil tako delo po naših gorah. Delo tega društva je obširneje opisal dr. Jože Rus (PV 1933) in deloma tudi Mlakar v svojem Aljažu. Ob razmeroma malem številu članov (leta 1900 jih je štela Sektion Krain 233) je ta sekcija AV prejela v času od 1881 do 1900 samo od Kranjske hranilnice podporo v znesku 26 100 K, od centrale AV pa 25 798 goldinarjev 10 krajcarjev. Koliko je znašala podpora današnjemu jubilaru, bo razvidno iz spisa samega. Tako daleč je šla Kranjska sekcija AV, da je ustanovila kar na Bledu svojo filialo pod imenom »Gauverband Veldes« (27. 3. 1892) z »Gauwartom«, fotografom Lergeporejem na čelu. K sreči ji je bilo usojeno samo dve leti življenja.

V tem ozračju se je rodila Radovljiška podružnica SPD, kakor se je oficialno glasila njeno ime.

Ta spis je obširnejši od ostalih spominskih spisov podružnic, ki so do sedaj izšli ob njihovem 75-letnem jubileju. Vzrok leži v tem, da je dobro in koristno, če se opiše delo podružnic tudi v podrobnostih, da potem nastane jasnejša slika celote. Savinjska podružnica (kasneje Celjska, ust. 1893) in Kamniška 1893 sta bili prvi, Radovljiška je bila tretja in ni čuda, če

je bila tretja. Celje in Kamnik sta najbolj čutila nemški pritisk v Kamniških, Radovljiška pa v Julijskih Alpah. Povsem naravno: kjer je pritisk najsilnejši, tam je odpor največji. Ta podružnica je matica vseh kasneje nastalih podružnic v Gornji savski dolini in tvori njena zgodovina temelj drugim.

Zal so podlage za to kroniko, ki je del zgodovine celotnega PD in zato ni nepomembna, zelo skromne. Za dobo od ustanovitve do I. vojne so se zaradi brezbriznosti izgubile in tudi arhiv Osrednjega društva ima samo nekaj arhivalij, ki se tičejo podružnice prav izza dobe pred II. vojno. Društveni arhiv podružnice je v II. vojni odnesel okupator. Zato je kronika sestavljena v veliki večini na podlagi drobnih poročil v PV, uporabljal pa sem za dobo od 1918 dalje osebne spomine, pri čemer sem skušal registrirati samo dejstva, čeprav rad priznam, da rado nastane v takem primeru nekaj takega kot »Dichtung und Wahrheit«.

1895—1918

Sestdeset let pomeni dve človeški generaciji. To je v društvenem življenju zelo dolga doba, ki jo je razen planinskih doživelo samo nekaj drugih društev. Jubilar je včasih deloval z nepisno, še danes vsega občudovanja vredno vnamo, padal zopet v popolno letargijo in brezdelnost, si potem naenkrat zopet opomogel in danes: Starost se mu ne pozna. Spominjam se dejstva, da odbor sploh ni hotel sklicati občnega zbora in ga je moral sklicati Osrednji odbor, bili so občni zbori, katerih se je udeležil samo nepopoln odbor, a zopet zbori s skoraj 100 % udeležbo.

Ustanovni občni zbor se je vršil 10. marca 1895 v Klinarjevi gostilni v Radovljici. V svojem pozdravnem govoru je prof. Orožen, tedarji načelnik Osrednjega odbora SPD, izjavil med drugim tudi: »... da ima SPD in slovensko planinstvo zdravo jedro, ker ne gojimo vratolomne turisticke, ki pogubi vsako leto nemalo ljudi. Prenapetosti v tem oziru ne podpiramo.« Jan Planecki pa je konstatiral, da je »g. dr. Janko Vilfan pričel vzbujati zanimanje za SPD... povsot je navduševal prijatelje in znance in zavedne občane in njegove besede so jih obilo pridobile za lepo in plemenito stvar.« Izvojen je bil pripravljajni odbor, ki je obstajal iz naslednjih članov:

Za Radovljico: dr. Janko Vilfan, odvetnik; Jan Planecki, učitelj; V. Hudovernik. Za občino Bled: Rihard Schrey, poštar, Zagorice.

Za občino Gorje: Jakob Zumer, župan. Za občino Boh. Bistrico in Srednjo vas: Josip Ravhekar, občinski tajnik, Boh. Bistrica.

Za občine Belo peč, Rateče, Kranjsko goro, Dovje, Jesenice in Koroško Belo: Anton Zlogar, župnik, Kranjska gora.

Za občine Breznico, Begunje, Mošnjice, Kropo, Kamno gorico: Josip Jalen, posestnik, Kropo.

UPRAVA JAVNE VARNOSTI V KRANJU

bo na javni dražbi
v sredo, 24. junija,
prodala naslednja osnovna sredstva:

9 OSEBNIH AVTOMOBILOV ZASTAVA 730

4 OSEBNE AVTOMOBILE ZASTAVA 1300

VEČJE ŠTEVILO PISALNIH MIZ IN OMAR,
NEKAJ FOTOAPARATOV, PRENOSNIH LUČI
IN PODOBNO.

Začetek dražbe bo ob 15. uri pred garažami skupščine občine Kranj

Proslava ob 75-letnici PD Radovljica bo 20. in 21. junija na Valvasorjevem domu pod Stolom. Pričetek v soboto ob 19. uri z govorom, pevc, deklamatorjem, in kresovanjem. Naslednje jutro pa bo množičen pohod na Stol. Dostop: pešpot iz Žirovnice 1.30 ure, z motornimi vozili dostop možen do pod Valvasorjev dom, od tu še 15 minut hoje.

PRODAM

Prodajam OBRACALNIK sonce, PRIMO NSU in ŠROTAR. Sp. Bela 7, Preddvor 2750

Prodajam mlado KRAVO po teletu, dobro mlekarico in staro OSTREBSJE (grušt). Jerob. Zabukovje 5, p. Besnica 2751

Prodajam novo OMARO za dnevno sobo (vitrino). Kos, Staneta Zagarja 12, Kranj 2752

Prodajam 15 mesecev staro TELICO ali zamenjam za KRAVO, ostalo po dogovoru in nekaj semenske AJDE. Lahovče 26, Cerklje 2753

Prodajam 300 kosov žlindrih ZIDAKOV 25 x 25 x 38. Markun, Preddvor 105 2754

Zaradi selitve prodajam za 900 din novo samsko SPALNICO, zelo primerno za otroka. Petrovič, Nazorjeva 12, Kranj 2755

Prodajam SLAMOREZNICO ultra all speiser po izbiri. Klanec 45, Komenda 2756

Prodajam večjo površino stojee TRAVE. Možnost spravila sena in bivanja v času košnje. Mali Marija, Sp. Vetro 4, Tržič 2757

Prodajam OTROSKO POSTELJO. Cotar, Savska cesta 38, Kranj 2758

Prodajam KROJASKO STOJALO pfaff in SIVALNI STROJ z dolgim čolničkom. Omejc, Cesta Iva Slavca 2, Kranj 2759

KUPIM

Kupim dobro ohranjen SOD za gnojnico (nad 1000 litrov). Egart Janez, Sorica 32 2760

MOTORNJA VOZILA

Menjam SIMCO za FIAT 750. Naslov v oglašnem oddelku 2761

Kupim MOPED T-12 v voznem ali nevoznem stanju. Pušavec, Hudo 1, Tržič 2762

Prodajam karambolirano ZASTAVO 750. Strahinj 38, Naklo 2763

Kupim R-4, star do tri leta. Plačam z gotovino. Petrovič, Nazorjeva 12, Kranj, telefon 22-215 2764

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835 21-860, uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnica: letna 32 polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo

Ugodno prodajam osebni AVTO SKODA 1000 MB, letnik 1967, prevoženih 34.000 km. Ogleđ vsak dan od 15. ure dalje. Kacin Jože, Kranj, Begunjska 15 2765

Prodajam karambolirano FIAT 850, letnik 1968. Informacije in ogleđ pri Drakslerju, avtočarstvo, Zasavska 36 b, Kranj (Orehček) 2766

Prodajam PRIKOLICO (400 kg). Retnje 17, Križe 2767

STANOVANJA

Takoj vseljivo dvosobno STANOVANJE s pritliklinami v Kranju oddam proti predplačilu. Informacije v Kranju, Skofjeloška 27 2768

V Kranju ali bližini Kranja iščem neopremljeno SOBO s KUHINJO ali večjo SOBO za tri leta. Zavasnik Franc, Kokrški breg 2, Kranj 2769

SVET DELOVNE SKUPNOSTI OBČINSKEGA SODISCA V KRANJU razpisuje prosto delovno mesto

strojepiske

Pogoj: dvorazredna administrativna šola. Osebni dohodki po določbah pravilnika o delitvi dohodka na občinskem sodišču v Kranju. Prijave kandidatov z dokazili o strokovnosti se sprejemajo do 5. 7. 1970.

POSESTI

Prodaja se DVOSTANOVANJSKA HISA z 800 m² vrta v Kranju, Likozarjeva 2 na licitaciji dne 26. junija ob 12. uri v sobi 104 sodišča v Kranju. Uradni list SRS 11/70 2770

ZAPOSLITVE

V uk sprejemem dva VAJENCA ali za priučitev. Dobnikar Aleš, mizar, Visoko 93, Senčur 2771

Takoj zaposlim samostojnega AVTOMEHANIKA. Rozman Franc, avtomehaničnik, Kranj, Ljubljanska 4 2772

Sprejemem KLJUČAVNICARSKEGA VAJENCA. Pečlaj Pavel, Skofja Loka, Jegorovo predmestje 33 2773

OSTALO

GARAZO kupim ali vzamem v najem. Ponudbe oddati pod »Vodovodni stolp, Zlato polje« 2774

Kino

Kranj CENTER

17. junija amer. barvni CS film HISA IZ KART ob 16. in 20. uri.

18. junija amer. barvni CS film HISA IZ KART ob 16. in 20. uri.

19. junija franc.-italij. barv. CS film BARBARELLA ob 16. in 18. uri, franc. barv. film PRVA IZKUSNJA ob 20. uri.

Kranj STORŽIC

17. junija amer. barv. CS film SESTANEK S SMRTJO ob 15. in 20. uri, amer. barv. CS film ZLOMLJENA KRILA ob 17. uri.

18. junija amer. barvni CS film POČITNICE V KALIFORNIJI ob 18. in 20. uri.

19. junija amer. barvni CS film SESTANEK S SMRTJO ob 18. uri, amer. barvni CS film HISA IZ KART ob 20. uri.

Tržič

17. junija franc. barvni CS film NEUMNOSTI PARDAILLANA ob 18. in 20. uri.

19. junija danski barvni film ODKRITJE LJUBEZNI ob 18. in 20. uri.

Kamnik DOM

17. junija angl. barvni CS film ŽIVETI SVOBODNO ob 18. in 20. uri.

Kamnik DUPLICA

17. junija amer. barv. film SWINGERI ob 20. uri.

18. junija amer. barv. film SWINGERI ob 20. uri.

Jesenice RADIO

17. junija angl. barvni CS film JURIS LAHKE KONJENICE.

18. junija amer. barv. film DVANAJST ŽIGOSANIH.

19. junija franc.-angl. barv. film PUSTOLOVSCINE TOMA SAWYERJA.

Jesenice PLAVZ

17. junija amer. barv. film DVANAJST ŽIGOSANIH

18.—19. junija franc. barv. film SHALAKO.

Dovje-Mojstrana

18. junija nemški barv. film NAVIHANEC IZ PRVE KLOPI.

Kranjska gora

18. junija angl. barvni CS film JURIS LAHKE KONJENICE.

Javornik DELAVSKI DOM

17. junija franc. barv. film SHALAKO.

Radovljica

17. junija amer. barv. film SIN REVOLVERASA ob 20. uri, amer. barvni film LJUBIL SEM HIPI DEKLE ob 18. uri.

18. junija amer. barv. film UGANI, KDO PRIDE NA VECERJO ob 20. uri.

19. junija amer. barv. film SIN REVOLVERASA ob 20. uri.

Bled

17. junija franc. barv. film UJETNICA STRASTI ob 18. in 20.30.

18. junija franc. barv. film UJETNICA STRASTI ob 18. in 20.30.

19. junija amer. barv. film MAC KENNINO ZLATO ob 18. in 20.30.

Skofja Loka SORA

17. junija amer. barvni CS film PLANET OPIC ob 18. in 20. uri.

18. junija jugosl. barv. film DIVJI ANGELI ob 20. uri.

19. junija jugosl. barv. film DIVJI ANGELI ob 18. in 20. uri.

Gostinsko in trgovsko podjetje
Central Kranj

ZAPOSLI TAKOJ OSEBO za vodenje malega golfa v športnem parku Staneta Mlakarja v Kranju.

Zaposlitev je sezonska. Prednost imajo upokojenci in študentje. Prijave sprejema splošni sektor podjetja Kranj - Maistrov trg 11/I.

Sporočamo, da nas je po dolgotrajni in težki bolezni za vedno zapustila naša dobra in marljiva sodelavka

Marija Kašman

upokojenka

Od drage pokojnice se bomo poslovili v sredo, 17. junija 1970, ob 16.30 izpred mrliške vežice v Kranju.

KOLEKTIV, OSNOVNA ORGANIZACIJA SINDIKATA IN UPRAVA PODJETJA ZA PTT PROMET KRANJ

V Kranju, 15. 6. 1970

Smrt v gorah

V soboto, 13. junija, zjutraj so se napotili v severno steno Velike Mojstrovke trije od 26 pripravnikov gorske plezalne šole Akademskega kluba Ljubljana: Iztok Pipan, star 24 let, Janez Kovač, star 34 let in Matija Košir, star 24 let, vsi iz Ljubljane. Ker se do noči še niso vrnili, so najprej domnevali, da so ste-

no preplezali in odšli v smeri Trente. Vendar pa se do jutra niso oglasili v nobeni planinski postojanki, tako da so začeli misliti na najhujše. Reševalci iz Kranjske gore in Rateč so se v nedeljo zjutraj napotili na pomoč. Prva skupina reševalcev je odšla v smer Tamar-Sleme-Vrščič, druga skupina pa po sledi do

vstopne smeri in tretja z Vrščiča po grebenih na Veliko Mojstrovko. Dopoldne v nedeljo pa je neznan planinec prišel v dom v Tamarju in povedal, da je na sneženem plazu pod Slemenom opazil dva mrtva planinca, Reševalci, ki so mrtvega Iztoka Pipana in Janeza Kovača prenesli do kočice v Tamarju, so našli tudi dele opreme Matije Koširja. Po razbiti čeladi, nahrbtniku brez naramnic in pretrgan plenzalni vrvi, na kateri so bili vsi trije navezani, sklepajo, da je tudi Matija Košir mrtev. Stena je tu visoka okoli 400 metrov in polna razpok, zato je iskanje zelo težko. Vzrok nesreče še ni znan.

Zaradi neprimerne hitrosti in vožnje pod vplivom alkohola se je v ponedeljek okoli 18 ure pripetila prometna nezgoda na cesti prvega reda v Podvinu. Voznik osebnega avtomobila Ciril Zupan z Brezj pri Radovljici je v desnem ovinku zapeljal v desno v smernik, od tam pa ga je odbilo v levo v sadovnjak. Voznik in sopotnica Antonija Zupan sta bila lažje ranjena. Skode na avtomobilu je za 16.000 din.

Zahvala

Ob tragični izgubi našega dobrega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Antona Urbanca posestnika iz Sebenj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znanecem in prijateljem, ki so darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni župniku iz Križev in pevcem. Zahvaljujemo se tudi ZB, VVI, gasilcem ter vsem, ki so ga spremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Se enkrat vsem iskrena hvala.

Zalujoči: žena, hčerke in drugo sorodstvo

Sebenje, Ziganja vas, Sp. Bitnje, 14. junija 1970

SENTA

skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31 —
telefon 22-053

- vam nudi:
- najkvalitetnejšo belo, ajdovo, rženo in koruzno moko
 - testenine bačvanka
 - vse vrste živinskih krmil po zelo ugodni ceni

Zahvala

Ob izgubi našega dobrega očeta

Franca Kuralta

se iskreno zahvaljujemo dr. Bajžlju Janezu za izredno skrb in trud. Hvala sosedom, prijateljem in znanecem, sindikalni organizaciji tovarne Sava, organizacijam SZDL in ZB Struževo, pevskemu zboru društva upokojencev in vsem, ki so darovali cvetje, izrazili sožalje in očeta spremili na njegovi zadnji poti.

Žena Antonija in hčerki Marija in Anica z družinoma

Kranj, 10. junija 1970.

Zahvala

Ob težki in boleči izgubi našega ljubega moža, očeta in starega očeta

Lovra Langusa iz Gorenje Save

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znanecem, dr. Mayerju za trud in požrtvovalnost med njegovo boleznijo, pevskemu zboru upokojencev iz Kranja, g. župniku iz Smartna in tov. Smitku za ganljive besede ob odprtem grobu. Najlepše se zahvaljujemo tudi za podarjene vence vaščanom, rojakom iz Kranja, Sindikalni podružnici Gorenjska oblačila Kranj, Terenski org. združenj borcev NOV Gorenja Sava, Množičnim organizacijam Gorenja Sava in sorodnikom. Vsem se zahvaljujemo tudi za izrečena sožalja in vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti. Se enkrat vsem najlepša hvala.

Zalujoči: žena Marija, hčerka Olga z družino in drugo sorodstvo

Kranj, 14. junija 1970

Nesreče v zadnjih dneh

V petek, 12. junija, popoldne sta na Poljanski cesti v Škofji Loki trčila voznik motornega kolesa Janez Zeleznik iz Loga pri Škofji Loki in kolesar Jože Omejc. Nesreča se je pripetila, ker je kolesar vozil po sredini ceste, motorist pa je hitro pripeljal v ovinek. Pri trčenju je bil Omejc huje ranjen, motorist pa laže. Lažje je bil ranjen tudi sopotnik na motornem kolesu Jože Drešar iz Mavčič.

V soboto dopoldne je na cesti četrtega reda v Vogljarh voznik motornega kolesa Slavko Groše iz Kranja v nepreglednem ovinku in na zoženi cesti trčil v tovorni avtomobil, ki je pripeljal iz nasprotni smeri. Sopotnik na motornem kolesu Zupanc iz Vogelj je bil v nesreči huje ranjen in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Voznik motornega kolesa je vozil brez vozniškega dovoljenja.

Na cesti četrtega reda med Bledom in Ribnim sta v soboto dopoldne trčila dva osebna avtomobila. Voznik osebnega avtomobila Aleksander Jarc iz Ljubljane je vozil od Bleda proti Ribnem. Z dvorišča avtoservisa pa je takrat pripeljal voznik osebnega avtomobila Stanislav Vrhunc iz Kranja in vozniku Jarcu zaprl pot. Kljub zaviranju sta avtomobila trčila. V nesreči sta bila laže ranjena voznik Jarc in sopotnik v Vrhuncem avtomobilu Jože Marolt z Bleda. Skode na vozilih je za 28.000 din.

Nekaj minut po polnoči se je v nedeljo, 14. junija, pripetila na cesti četrtega reda v bližini gostilne Zajc v Lahovčah huda prometna nesreča. Ponoči se je odpravila skupina 26 ljudi iz Kamnika in okolice na romarsko pot proti Brezju. Za skupino je v Lahovčah pripeljal voznik osebnega avtomobila Ciril Zerovnik iz Most ter zadel zadnje pešce v skupini. Po nesreči je Zerovnik pobegnul. Izsledili so ga okoli tretje ure po polnoči na ljubljanski železniški postaji, ko je hotel odpotovati nazaj na delo v Zah. Nemčijo.

V nesreči je umrl Cvetko Koželj, star 15 let iz Sutne pri Kamniku. Huje ranjeni pa so bili: Srečko Starovaški, star 21 let, iz Podstudenca pri Kamniku, Francka Flerin, stara 19 let iz Bakovnika pri Kamniku, Franc Letnar, star 16 let iz Kamnika, Janez Trebušak, star 19 let iz Bakovnika pri Kamniku, Franc Vrtačnik star 39 let iz Most pri Kamniku ter Jernej Hribar star 20 let iz Vrhpolja pri Kamniku.

Vozniku so odvzeli kri za preiskavo, po nalogu preiskovalnega sodnika pa je bil odrejen tudi pripor.

Zaradi neprimerne hitrosti voznik osebnega avtomobila Jože Ažman iz Naklega v nedeljo zvečer ni mogel zvoziti nepreglednega ovinka na cesti drugega reda v vasi Vešter pri Škofji Loki. Voznik je zapeljal na bankino, od tam pa je avtomobil potegnilo pod cesto kakih 12 metrov globoko, kjer je obstal ob Sori. V nesreči so bile lažje ranjene Ažman Marija in Milenka ter Marija Rajhard. Skode na avtomobilu je za 3000 din.

Zaradi prehitre vožnje se je v ponedeljek, 15. junija, zjutraj pripetila prometna nezgoda na cesti tretjega reda v Kropl. Voznik osebnega avtomobila Danijel Lazar iz Ljubljane je vozil od Lipnice proti Kropl. Pred srečanjem v ovinku z osebnim avtomobilom, ki ga je vozil Damijan Hafner iz Kroke, je Lazar močno zaviral. Pri tem pa je njegov avtomobil zaneslo v levo, tako da sta avtomobila trčila. V nesreči je bil lažje ranjen sopotnik v Lazarjevem avtomobilu Franc Murko iz Kroke. Skode na avtomobilih je za 10.000 din.

Zaradi izsiljevanja prednosti se je v ponedeljek popoldne na cesti prvega reda na Polici pripetila prometna nezgoda. Voznik kolesa s pomožnim motorjem Janez Praprotnik iz Naklega je vozil po zaprti cesti za promet in ob izteku hotel zavoziti pred osebnim avtomobilom, voznik Mirko Paganel iz Podnarta, na cesti prvega reda. Pri trčenju je bil Janez Praprotnik hudo ranjen in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Na cesti tretjega reda na Zg. Brniku je v ponedeljek popoldan nenadoma pripeljal pred osebni avtomobil, ki ga je vozil Milan Janežič iz Gore pri Komendi, devetletni Janez Znidar na kolesu. V nesreči je bil deček ranjen in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

L. M.

V nedeljo, 7. junija, sta se v bližini Škofje Loke pripetili dve prometni nesreči. V Srednji vasi je voznik osebnega avtomobila Čedomir Pavlovič iz Kranja zadel kolesarja 57 let starega Franca Dolenca iz Srednje vasi, ki je nenadoma zavil v levo pred avtomobil. Franc Dolenc je čez tri dni zaradi hudih ran v bolnišnici umrl.

Druga nesreča se je pripetila v Zmencu, ko je voznik osebnega avtomobila Marn Franc iz Cerkelj pri prehitevanju trčil v osebni avtomobil, ki ga je vozil Anton Dolenc, star 25 let iz Škofje Loke.

V sobotni številki smo pokojnega Franca Dolenca pomotoma zamenjali z Antonom Dolencem.

Naš komentar

Tržič da, Kranj ne

V nedeljo se je končalo tekmovanje v republiški moški in ženski rokometni ter v ljubljanski conški ligi. Po uspešnem startu v družbi najboljših slovenskih ekip sta Tržič in Kranj na koncu jesenskega dela ostala na dnu lestvice. Ljubitelji rokometu so bili prepričani, da bosta ekipi zimski odmor dobro izkoristili za nadaljevanje v spomladanskem delu prvenstva. To se ni zgodilo. Kranjčani so izgubljali tekmo za tekmo doma in na tujih igriščih in na koncu pristali na predzadnjem mestu. Zaradi tega se bodo morali po enoletnem igranju v republiški ligi spet vrniti v consko ligo. Tudi Tržičanom se ni obetalo nič dobrega. Šele dve koli pred koncem so zaigrali tako kot znanjo. Z vročega terena v Izoli so prinesli točko, v nedeljo pa so doma premagali Medvođe in se tako pet minut pred dvanajsto rešili najhujšega.

V ženski ligi je Gorenjsko zastopala le ekipa Partizana iz Selc. Igrala je solidno doma in na tujem in zasedla odlično tretje mesto.

V ljubljanski conški ligi smo imeli v ženski konkurenci kar pet ekip. Po prvem delu so bile v vodstvu Kranjčanke, ki pa so v nadaljevanju močno popustile. Največje presenečenje pa so naredile mlade igralke Kranjske gore, ki so v drugem delu prvenstva zaigrale kot prerofene in zasedle prvo mesto ter si pridobile pravico nastopanja v slovenski ligi. Ekipi Save in Kamnika sta igrali solidno, medtem ko so igralke Seširja nekoliko razočarale.

V moški conški ligi so v minuli sezoni igrali z Gorenjske štiri ekipe. Letos so zelo dobro zaigrali igralci iz Dupelj, vendar jim ni uspelo osvojiti prvega mesta, čeprav so imeli zato lepo priložnost. Ob zaključku jim je zmanjkalo moči in prvo mesto so morali prepustiti ekipi Radeč. Radovljica je zlasti spomladaj slabo igrala in se bo morala vrniti v gorenjsko ligo. Za presenečenje so poskrbeli kranjski Veterani. Zasedli so odlično četrto mesto. Ekipa Križ pa se bo morala boriti na kvalifikacijah za ponovni vstop v consko ligo. Če bi v nedeljo zmagala, bi ostala v ligi.

D. Humar

Staro sovrašтво prišlo do izraza

V Križah je bila v nedeljo odločilna tekma za domačo ekipo v borbi za obstanek v ljubljanski conški rokometni ligi. Derbi srečanje Križe: Duplje je zaradi tega privabilo rekordno število gledalcev. Zal je bilo lepo in napeto srečanje v 45. minuti prekinjeno pri rezultatu 11:10 za Križe. Tedaj je sodnik izključil iz igre domačina Ribničarja zaradi grobega prekrška nad igralcem Filipom Grašičem iz Dupelj. Ker leta ni hotel takoj zapustiti igrišča, so vdrli na igrišče nekateri gledalci in pričel se je vsesplošni pretep med igralci obeh moštev in gledalci. Povzročitelj nerada pa je bil nedvomno domači vratar Sitar, ki je že ves čas ščuval

svoje soigralce, da bi fizično obračunali z Dupljanci.

Do tega nerada na igrišču prav gotovo ne bi prišlo, če bi organizator preskrbel za tako pomembno srečanje vsaj nekaj rediteljev, ki ne bi dovolili gledalcem vstopa na igrišče. Posledice tega neljubega incidenta bodo nedvomno precej hude. Zaradi tega, ker domačini niso poskrbeli za red na igrišču, bo tekma brzkone registrirana s 5:0 w. o. v korist Dupelj, poleg tega pa bo za nekaj časa zaprto tudi igrišče Partizana v Križah.

Pri tem se samo sprašujemo, odkod ta živčna napetost med igralci obeh ekip, prav tako pa tudi gledalci iz obeh

Janez Kunčič vodi

Tudi druga dirka za odprto prvenstvo v speedwayu z mopedi je prinesla popoln uspeh za mladega tekmovalca Janeza Kunčiča iz Kranja. Le-ta je zmagal že na majski dirki in si je sedaj po dveh dirkah nabral toliko točk, da praktično skoraj ne more izgubiti prvega mesta. Zadnja dirka bo namreč 19. septembra, na kateri se mora uvrstiti vsaj na sredino med 32 nastopajočimi. Tudi v ekipni konkurenci so imeli največ uspeha Kranjčani, saj so se tokrat na prva tri mesta uvrstili vsi trije tekmovalci AMD Kranj. Zaradi tega je ekipa Kranja zmagala na tej dirki z maksimalnim številom točk in je tudi po dveh dirkah krepko v vodstvu.

Rezultati: 1. Kunčič 32, 2. Zorman 31, 3. Kopitar (vs Kranj) 30, 4. Potočnik (Sk. Loka) 29, 5. Meglič (Tržič) 28, 6. Šajn (Kranj) 27, 7. Kocuvan (Gor. Radgona) 26, 8. Plutar (Sk. Loka) 25 itd. Ekipa: 1. Kranj, 2. Skofja Loka, 3. Gor. Radgona, 4. Kranj II, 5. Tržič itd. J. Javornik

Atletski pokal SRS za mlajše mladince in mladinke

Triglav četrti in peti

S finalnim tekmovanjem mlajših mladincev in mladink v Novi Gorici je bilo končano letošnje tekmovanje za vseokipnega prvaka Slovenije v atletiki. V zadnji preizkušnji so bili najboljši predstavniki Olimpije in atletinje Gorice. Najboljši slovenski kolektiv, celjski Kladivar, se je moral v obeh konkurencah zadovoljiti z drugim mestom.

Kranjčani so imeli več uspeha med mladinci, kjer so zasedli četrto mesto, enako uvrstitev bi zagotovo dosegle tudi mladinke, če bi njihova vrsta nastopila popolna. Najbolj se je poznala odsotnost najboljših v ekipi — Nade Kavčič, ki zaradi bolezni ni mogla nastopiti. Tako je ekipa pristala na petem mestu, kar je kljub vsemu lep uspeh.

REZULTATI — mladinci —
hoja 5 km: 1. Lukman (Kl) 26:51,0, 10. Tomažin 30:59,0, 12. Zupanc 32:00,0; 100 m: 1. Košenina (Ol) 11,2, 5. Peneš 11,8; 300 m: 1. Prah (Mb) 37,7, 3.—4. Strel 38,0, 8. Peneš 39,4; 1000 m: 1. Celofiga (Mb) 2:41,5, 3. Peternelj 2:42,6, 8. Vegnuti 2:46,7; 2000 m: 1. Grecs (Ol) 5:56,0, 8. Pesko 6:31,2; višina: 1. Dornič (Kp) 175, 9. Prezelj 155, 12. Pavlin 150, 13. Mlinar 145; daljina: 1. Rotar (Kl) 615, 12. Pavlin 532; krogla: 1. Stajner (Ol) 11,96, 6. Rot 10,36, 9. Lotrič 9,57;

disk: 1. Zunk (Ru) 46,05, 5. Lotrič 30,97; kopje: 1. Zalar (C) 54,97, 8. Rot 37,36; 110 m ovire: 1. Rotar (Kl) 16,3, 3. Bitenc 19,1; 4 x 100 m: 1. Koper 46,2, 5. Triglav I. 47,7, 14. Triglav II. 52,1;

mladinke — 80 m ovire: 1. Bon (Go) 13,3, 4. Brce 14,8, 10. Bremec 15,5; 100 m: 1. Gazvoda (NM) 12,7, 11. Hri-

bar 14,0; 400 m: 1. Učakar (Ol) 60,1, 8. B. Kavčič 64,9; daljina: 1. Klinkon (Go) 5,24, 9. Pogačnik 4,54, 13. Brce 4,12, krogla: 1. Poje (Koč) 10,27, 2. Mišičevič 9,69, 3. Papler 9,63, 8. Hribar 7,87; kopje: 1. Lužar (NM) 29,36, 3. Papler 26,06, 11. Remic 16,31; 4 x 100 metrov: 1. Gorica I. 51,0 12. Triglav 57,5. M. Kuralt

Od nedelje do nedelje

NOGOMET — V nedeljo bo na sporedu zadnje kolo ZCNL. Ker je kranjski Triglav v predzadnjem kolu zmagal v Kopru z 2:0, ima sedaj lepo priložnost, da bo postal novi član republiške lige. V zadnjem kolu mora namreč premagati na domačem igrišču škofje-loški LTH. Ostala rezultata: Lesce : Tabor 1:1 (1:1), LTH : Usnjar 4:4 (1:2).

V nedeljo bi moral biti v Kranju polfinalni pionirski nogometni turnir za prvenstvo SRS. Od štirih prijavljenih ekip pa sta nastopila le ljubljanska Olimpija in domači Triglav. Mladi Kranjčani so lepo zaigrali in zaslužen z 2:1 (2:0) premagali favorizirano ekipo ljubljanske Olimpije. Prihodnje nedelje se bo Triglav v finalu pomeril za prvake SRS z mariborskim Železnikarjem.

ROKOMET — Končano je tekmovanje v obeh republiških ligah. Tržič je v zadnjem kolu premagal Medvođe s 17:11, Izola pa je izgubila v Trbovljah. To je bilo dovolj, da bodo Tržičani v prihodnji sezoni spet nastopali v republiški ligi. Kranjčani pa so po pričakovanju spet ostali praznih rok in se jeseni selijo v ljubljansko consko ligo, kjer so igrali že pred letom dni.

V ženski republiški ligi pa je ekipa Selc osvojila tretje mesto, čeprav je v zadnjem kolu izgubila v Ljubljani z Olimpijo s 15:17.

KOSARKA — V nedeljskem kolu v moški republiški ligi so gorenjski predstavniki igrali takole: Triglav : Tolmin 87:72, Celje : Jesenice 84:77, Ilirija : Kroj 95:76.

Pri prihodnjega kola: Jesenice : Elektra, Ljubljana : Triglav, Kroj : Rudar.

V ženski republiški ligi sta oba gorenjska zastopnika zmagala. Rezultata: Konus : Jesenice 36:84, Slovan : Kroj 34:39.

KEGLJANJE — Na kegljišču Triglava je bilo minulo nedeljo republiško prvenstvo ženskih dvojic. Med 30 pari je kranjska dvojica Rozman : Čadež osvojila odlično drugo mesto.

STRELJANJE — Na izbirnem tekmovanju za sestavo republiške reprezentance v Ljubljani je zmagal Kranjčan Peternel v kategoriji hitrostrelne pištole. J. J.

taborov. V nedeljo je namreč prišlo prav na tem srečanju do popolnega izraza staro sovrašтво med športniki in ljubitelji športa Križ in Dupelj. Zato obojamo takšne izgrede, saj so nedvomno zelo slaba reklama za mlade športnike in sploh za našo telesno kulturo.

J. Kuhar

V počastitev krajevnega praznika Stražišče je bilo minuli petek dopoldne medšolsko tekmovanje v atletiki, rokometu in košarki. Tekmovali so učenci osnovnih šol France Prešeren, Stane Zagar, Predvdvor in Lucijan Seljak. Najboljšim tekmovalcem je predsednik krajevne organizacije ZB Stražišče Franc Medja podelil medalje. — Foto: F. Perdan

Poštarsko slavlje v Vratih

(Nadalj. s 1. strani)

odborov in delavskih svetov, predstavnikov bratskih planinskih društev ter ostali planinci, ki so v nedeljo prihiteli v Vrata. Pripravljalni odbor je sestavil bogat kulturni program, v katerem so sodelovali pevci moškega pevskega zbora »Pošta« iz Maribora, pionirji in dijaki izobraževalnega PTT centra iz Ljubljane. Zbor so pozdravili tudi nekateri govorniki: predsednik PD PTT Ljubljana Jože Dobnik, ki je orisal pomen takšnih zborov in vloge planinstva, ki se je rodilo prav v triglavskem pogorju, predsednik PD PTT Maribor inž. Gosar Anton, predsednik PD PTT Celje Leopold Lipovšek in predstavnik pokroviteljskega zbora, direktor podjetja za PTT promet iz Kranja Franc Škerjanc. Poštarem planincem je spregovoril tudi predsednik PD Dovje-Mojstrana Avgust Delavec. Člani tega društva so s prostovoljnim delom popravili razrito cesto v Vrata in s tem omogočili, da zbora ni bilo treba predstavljati na drug datum ali v drug kraj. Razen tega so Mojstrčani organizirali tudi pre-

hrano za udeležence, pošta Mojstrana pa je v posebni stojnici prodajala razglednice s spominskim žigom. Zbor so pozdravili tudi mladi planinci, ki so z vrha Triglava prihiteli v Vrata. Planinci-poštariji so odšli še k spomeniku padlih partizanov in gornikov, kjer je imel krajši nagovor častni član PD PTT Ljubljana Ivan Zabel.

S tem je bil slavnostni del III. zbora planincev PTT, ki je bil obenem počastitev 25. obletnice osvoboditve, končan. Udeleženci so se nato preselili k Aljaževemu domu, kjer je bilo ob zvokih domačih viž veselo rajanje, nekateri pa so odšli na bližnje plazove in se tam predali sončnim žarkom. J. Košnjek

Objava

Organizacijski odbor za zbor slovenskih pionirjev na Pokljuki pri republiški zvezi prijateljev mladine in upravi javne varnosti v Kranju obvešča javnost, da bo dne 20/6/1970 veljala izmenično enosmerna zapora ceste od Krnice pri Zg. Gorjah do Pokljuke.

Zapora prometa:
— na cesti III/4007 velja enosmerna zapora za smer od SPORT HOTELA do Krnice pri Zg. Gorjah v času od 7. do 10. ure in v obratni smeri od 15. do 18. ure,
— med 10. in 15. uro se na cesti III/4007 odvija promet

Posojilo železnici

V splošno akcijo za modernizacijo slovenskih železnic se je vključila tudi škofjeloška občinska skupščina. Iz proračuna za prihodnje leto bodo vpisali 20.000 dinarjev posojila, ki bo vrnjeno skupaj z obrestmi v naslednjih šestih letih. Sodelovanje z železniškim podjetjem je bilo

pod običajnimi pogoji, — na cesti II/315 od Mrzlega studenca v smeri Bohinja je ves čas prireditve obojestranski promet.

Parkirni prostori:
Vozila udeležencev prireditve bo usmerjal miličnik na parkirne prostore. Parkirni prostor za osebna vozila bo pri SPORT HOTELU in restavraciji JELKA ter na prostorih ob cesti do restavracije JELKA. Avtobusi pripeljejo do križišča za SPORT HOTELA, kjer potniki izstopijo (vstopijo) nato pa odpeljejo na parkirni prostor na Rudnem polju.

sedaj na loškem območju zelo uspešno, tako da so odborniki priporočili vpis posojila za železnice tudi gospodarskim organizacijam v komuni. Pri gradnji podvoza na Trati se bo sodanja dobra volja bogato obrestovala. A. I.

V počastitev krajevnega praznika Stražišče je bila v petek popoldne v veliki telovadnici osnovne šole Lucijan Seljak v Stražišču pri Kranju revija pevskih zborov osnovne šole Lucijan Seljak, podružnične šole Mavčiče ter akademskega pevskega zbora iz Kranja. Prireditev je bila dobro obiskana, saj je poleg predstavnikov krajevnih skupnosti Stražišče poslušalo mlade pevce še kakih 200 prebivalcev Stražišča. — Foto: F. Perdan

Nenavadna dvojica

Pred zanimivim nastopom grške skupine »Gledališče enega« v galeriji na loškem gradu

Ce kaj, potem je novi veter, sodobni, že kar šokantni gledališki prijemi in moderen, a ne prepotenten izbor snovi tisto, kar odlikuje približno leto dni staro eksperimentalno dramsko skupino Oder — galerija Skofja Loka. Njeni člani so doslej naštudirali več večerov umetniške besede in zelo uspešno Sartrovo enodejanko Zaprta vrata. Toda kljub priznanjem, ki jih je bila deležna, gručica očitno ne misli zboleti za statičnostjo in zapiranjem vase, torej za boleznijo številnih amaterskih družin vsakdanjosti. Nasprotno! Vse bolj se odpre navzven ter išče stike s sorodnimi domačimi in tujimi institucijami. Ena takšnih je tudi Teatro tu enos, grškega dramatika Dinosa Taksiarhis. Goste, ki so jim Ločani rade volje odprli duri galerije na gradu, je v mesto pod Lubnikom povabil profesor Marjan Tavčar, znani prevajalec iz stare in nove grščine ter zaenkrat edini vezni člen med našimi in grškimi kulturniki. Teatro tu enos (Gledali-

šče enega) obravnava razkladnost sodobnega človeka, izraža protest proti vojni in nasilju, proti osamljenosti v civilizaciji vklejenega posameznika. Sestavljata ga dramatik, pesnik, igralec ter slikar Dinos Taksiarhis in njegova soproga Eli Zulović Taksiarhis. V kratkih enodejankah, kjer nastopa samo ena oseba, skušata obdelati določen problem. Scene skorajda ni, akter pa s pantomimo, monologom in namišljenimi dvogovori nadomesti odsotnost soigralcev. Izvedba je kajpak zelo zahtevna, saj terja od umetnika velike izrazne sposobnosti.

Predstava bo danes, v sredo, 17. junija ob 20. uri. Na sporedu so tri kratke drame. Prva nosi naslov Žena z ogledalom, druga Majhen nespornazum in tretja Služkinja. Kot zanimivost naj povemo, da bosta Žena z ogledalom in Služkinja interpretirani v slovenščini. Eli Taksiarhis namreč ti dve deli vedno naštudira v jeziku dežele, kjer gostujeta. Teatro tu enos je doslej obredel dobršen kos Evrope. Izredno toplo je bil sprejet v Milanu, v gledališču San Marco. Razen tega so Taksiarhisove igre, pesmi ter prozo prevedli v francoščino, angleščino in italijanščino. Njegovim eno in trodejankam je ploskalo celo občinstvo v Cambridgeu (ZDA).

Današnja predstava pomeni prvi nastop neke grške gledališke skupine pri nas, zato bo izrednega pomena. Želimo si, da bi ne bil zadnji. I. G.

Prijatelji vaterpola, pozor!

Obiščite prijateljsko vaterpolsko tekmo Primorje (Rijeka) : Triglav, ki bo v soboto, 20. junija, ob 19.30 na letnem kopalšču v Kranju.

V predtekmi se bodo pomerili mladinci Primorja in Triglava.

Najprej na Golico

Planinsko društvo Kranj je pripravilo za letošnjo sezono vrsto izletov. Prvi bo to nedeljo 21. junija. Z odhodom s kranjske železniške postaje ob 6.50 uri zjutraj bodo šli na Golico kjer so zaradi letošnje zakasnelosti šele sedaj narcisna polja v najlepšem cvetju. Hkrati se bodo pridružili jeseniškim planincem ob proslavljanju jubileja delovanja njihovega društva.

Naslednji izlet 4. in 5. julija bo na Stol, 25. in 26. julija bo sledil izlet prek Komne, Krna, Lepene in Vršiča, 8. in 9. avgusta prek Triglava, Sedmerih jezer, do Bohinja, zatem na Bovški Grintavec, za dan planincev — 12. in 13. septembra — na Kanin. Za najmnogičnejši izlet pa je predviden Storžič, in sicer 19. in 20. septembra. Sledil bo še Mangart, Kepa na Koroškem in Sorška planina z Ratitovcem.

K. M.

V preteklih dneh so bile v Kranju vaje, na katerih so sodelovale teritorialne enote. Sestavni del vaj je bilo tudi streljanje. — Foto I. J.